

Carta na jndā we cwentaa nn'aⁿ tsjoom Corinto

Xmaⁿndye nn'aⁿ na cwila'yu' tsjoom Corinto

¹ Mannco Pablo, cwiluiindyo apóstol, ts'aⁿ na maty'iom Jesucristo ts'iaaⁿ. Matseicwano^{ny}a cartawaa ñequio Timoteo na m'aⁿl o' tmaaⁿl nn'aⁿ na macwji' Ty'o^ots'om cwentaaⁿaⁿ na m'aⁿyo' tsjoom Corinto ndo' mati ndaq̄a cha'tsondye nn'aⁿ na cwilayu' ñ'eⁿñê na m'aⁿ ts'onda^o Acaya.
² Nquii Tsotya^{aya} Ty'o^ots'om ñequio Jesucristo na cwiluiñê na matsa^lntjoom jaa, quiana na nnto'ñoom'yo' naya na laxmaⁿna ñequio na tjaañomtiuu c'om'yo' jo ndaq̄ana.

Matseiñjoom' Ty'o^ots'om jaa na wi' na cwitjoo^orya

³ Cwila't'maaⁿndyô Ty'o^ots'om na m'aⁿ na wi' ts'oom jaa ndo' na matseiñjoom'm jaa. Jom cwiluiñê Tsotye Jesucristo na matsa^lntjom jaa. ⁴ Manquiityeeⁿ mañequia^ana cwiñ'omt'maaⁿndyô n'oo^{ny}â nawi' na cwiwinoo^{ny}â. Luua' mach'eeⁿ cha' nla'xmaa^{ny}â na nndaq̄a nñequiaayâ na t'maⁿ n'om nn'aⁿ na cwiwinom nawi'. ⁵ Ee na matcuuti na cwilajomndyô ñequio Cristo nawi' na teinoom, juu nawi'ñeeⁿ matseijndaa'ñena' na t'manti mañequia^ana cwiñ'omt'maaⁿndyô n'oo^{ny}â. ⁶ Ndo' nc'e na ljo', quia matseijaa'ñena' nawi' na cwiwinoo^{ny}â, luua' waa cha nntseiñjoom'na' 'o ndo' na nlui'n'maaⁿndyô ee quia matseiñjoom' Ty'o^ots'om jâ, mach'eeⁿ na ljo' cha mati

nntseiñjoom'na' 'o nawi' na cwiwinom'yo' ndo' na nlui'n'maa"ndyo' ndo' nc'e jo' ñequio na t'ma"n'om'yo' nndaq̄ nla'quii n'om'yo' na cwitjom'yo' nawi' cha'xje" cwiwinq̄nyâ. ⁷ Ee tyen waa na cwicantyjaa' n'oo"nyâ jo nnom Ty'oots'om cantyja 'na"nyo', ee manquiuyaayâ quia maleichuuwi'na' 'o cha'xje" na cwitjoo"nyâ, mati mañequeiaa" na cwiñ'om't'maa"ndyo' n'om'yo' cha'xje" na mañequeiaa" na cwiñ'oo"nt'maa"ndyo n'oo"nyâ.

⁸ 'O nn'a"ya na cwila'yu'yo', l'ue n'oo"nyâ na caliu'yo' cantyja 'naa"n' nawi' na tyotseijaa'ñena' nacjooyâ xje" na tyom'aa"nyâ ndyuuaa Asia. S'aana' na jee" jaa' juuna' hasta na ntycwii na m'aa"n' n'oo"nyâ na nlui'n'maa"ndyo n'aquii' nawi'ñee", ndo' na ljo' jla'tiuyâ maxje" nntseicwjetona' jâ. ⁹ S'aana' nquiuyâ na matseijomna' jâ cha'na nn'a" na jndâ teijndaa' na mañejom na cwje. Tuii na ljo' cha ca'mo"yana' ndaayâ na ñequii'chen c'oo"nyâ na quit'ma"n'oo"nyâ Ty'oots'om na mañequeiaa na cwitando'xco nn'a" na jndâ tja, mei" tanc'oo"nyâ na ntymaa' n'oo"nyâ chiuu cwilaxmaa" nncjooyâ. ¹⁰ Jndâ seicandyaañê jâ nawi' t'ma"n'ñee". Ndo' ndicwa" matseicandyaañê jâ. Jo' chii jom ntymaa'tye" n'oo"nyâ na mati xuee na wjaatina' nntseicandyaañetyee" jâ, ¹¹ xe" 'o cwiteijnde'iyo' jâ na cwlanei"yo' nnoom cantyja 'naa"nyâ. Ee quia majndye nn'a" cwitjeii'na ncueeyâ jo nnoom, nnts'aana' na majndyendyeti nn'a"nñequiana na quianl'uaa"n'a" na matio'naa"ñê jâ.

Waa na seitsaa"ñena' na tîcja Pablo Corinto

12 Waa cwii nnom na mañequiaana' na neii^{nyâ} cantyja 'naa^{n!} juuna' na juu na m'aa^{n!}ya n'oo^{n!}yâ matsona' na cwitsaam^{'aa}nyâ quii'ntaaⁿ nn'aⁿ cha'xjeⁿ macaⁿna' na c'oom ts'aⁿ na jndä tqueⁿ Ty'oots'om na cwiluiiñe cwentaaⁿaⁿ na lju' ts'om ndo' mat'maⁿticheⁿ cwilaxmaa^{n!}yâ na ljo' jo ndäq 'yo' nc'e juu naya na matseixmaaⁿ, nchii cwe' na jndo' n'ooⁿ ncjooyâ. **13** Naquii' joo cartas na cwila'cwanoo^{n!}yâ na m'a^{n!}yo' tomti cwit'mooⁿ joona' cha'xjeⁿ ñ'oom na cwiwiljeii nacjoona', ndo' cha'xjeⁿ na cwila'na^{n!}yo' ndo' na cwila'no^{n!}yo' ljo' cwila'candii joona'. Ntyja'a ya cwii ts'ooⁿya na nncue'ntyjo na candaq^a' nla'no^{n!}ya'yo' cantyja 'naa^{n!}yâ, **14** cha meiiⁿ na cwe' cwantindyo cwila'no^{n!}yo' cantyja 'naa^{n!}yâ je', saq juu xuee quia na nncwjee'nnda' Ta Jesús na cwila't'maa^{n!}ndyo, 'o nndäq nla't'maa^{n!}ndyo' jom cantyja 'naa^{n!}yâ cha'xjeⁿ jâ nla't'maa^{n!}ndyô jom cantyja 'na^{n!}yo'.

15 Nc'e na luua' waa na ntyja'a ya cwii ts'ooⁿya cantyja 'na^{n!}yo', seitiuuya na wendii' nncwinooⁿ na m'a^{n!}yo' na nty'iaya 'o cha we ndii' nñiequiaana' na nei^{n!}yo' na nty'ia'yo' ja, **16** ee seitiuuya na nty'iaya 'o na mawinooⁿya na majo ts'onda Macedonia, ndo' na nty'iannda'a 'o quia na nndyolcw^aa na nnaaⁿya jo' jo', ndo' na ljo' 'o nndäq nnteijndeⁿyo' ja na jojotya na nncuaⁿndyuua Judea. **17** Ndo' na luua' seijndaa'ndyo, ¿aa mach'eena' nquiu'yo' na cwe' na s'aato na seijndaa'ndyo na luua'? ¿Aa cwitjei'yo' cwenta na mats'aa cha'na mach'ee ts'aⁿ na m'aaⁿ cantyja 'naa^{n!} tsjoomnancue quia matsjooⁿ "majo'ndyo" cwii ñ'oom saq ndanquia cwiwitquoo' na

ma'moⁿna' na "nchii jo'", ndo' xeⁿ matsjooⁿ na nchii jo' cwii ñ'oom, saaⁿ ndanquia ma'moⁿna' na majo'ndyo juuna'? ¹⁸ Sa^a macwji'yuu'ñ^e Ty'oots'om na nchii la'xmaaⁿyâ nn'aⁿ na mañejuu xjeⁿ cwil'uuya ndaaⁿyo' na waa na l'aayâ saaⁿ tical'aayâ. ¹⁹ Juu Silvano ñ'eⁿ Timoteo ñ'eeⁿna ñ'eⁿndyoⁿ na tyoñequiaayâ ñ'oom naya ndaaⁿyo' cantyja 'naaⁿ' Jesucristo Jnda Ty'oots'om. Ñ'oom'ñeeⁿ nchii we ndii' tseixmaⁿna', na waa xjeⁿ na majo'ndyo ndo' waa xjeⁿ na nchii jo'ndyo juuna'. Cantyja 'naaⁿ' jom, ñequii'chenⁿ tseixmaⁿ ñ'oom'ñeeⁿ ñ'oom na mayuu'. ²⁰ Ee cantyja 'naaⁿ' jom, cha'tso ñ'oom na tso Ty'oots'om na nnts'aaⁿ, laxmanⁿ joona' na majo'ndyo nc'e Cristo. Ndo' na ljo', quia cwila't'maaⁿndyoⁿ Ty'oots'om, cwil'uuya Amén cantyja 'naaⁿ' Cristo Jesús. ²¹ Ee ñequii'chenⁿ mañequiaa Ty'oots'om na 'o ndo' jâ cwiljoo'ndyotyaⁿya cantyja 'naaⁿ' Cristo ndo' jnda tqueenⁿ na cwiluiindyoⁿ na lju' n'ooⁿya. ²² Ndo' cha m'moⁿna' na cwiluiindyoⁿ cwentaaⁿa', jnda tquiaaⁿ Espíritu Santo quii' n'ooⁿya, cwii na matseicandiina' na nnto'ñ^eoⁿya cha'tso na matseijndaa'ñ^e.

²³ Macaⁿa nnom Ty'oots'om na cwji'yuu'ñ^e cantyja 'naⁿya na matseinⁿya ñ'oom na mayuu'. Tîcjo tsjom'yo' quia na seijndaa'ndyoⁿ na ncjo jo' ee na wi' ts'ooⁿya 'o ee xeⁿ tjo na m'aⁿyo' jnde'i'na na nntseitia'a 'o. ²⁴ Ee nchii ñe'quaaⁿyâ xjeⁿ 'o cantyja na cwila'yu'yo' ee 'o xcweti waa na cwila'yu'ya n'om'yo' ñ'eⁿ Ty'oots'om. Sa^a nc'e na ñe'cateijndeiiyâ 'o na c'om'yo' na neiiⁿtⁱ n'om'yo'.

2

¹ Jo' chii seijndaa'ndyo na maxjeⁿ t̄icjō na m'aⁿ'yo', tints'aa na nntseichjoo'na' n'om'yo'. ² Ee xeⁿ cantyja 'naan'ⁿ na ljo', nnts'aa na nntseichjoo'na' n'om'yo' ndo' na ljo' ntjom'yo', ñ'neeⁿ nñequiaa na neiⁿya? Macandā 'o ee xeⁿ na maxjeⁿ tjo je' jndā s'aa cwii nnom na seichjoo'na' n'om'yo'. ³ Cwe' jo' na seiljeiya ñ'oom'ñeeⁿ na seicwanoⁿya na m'aⁿ'yo' ee tiñe'cjonty'ia 'o na nl'aⁿ'yo' na chjoo' ts'ooⁿ ee matsona' na 'o nñequiaⁿ'yo' na neiⁿya. ⁴ Ee sei'ndaa'na' ntyjiya quia seiljeiya carta'ñeeⁿ, s'aana' na jeeⁿ jndā ntyjiya hasta ty'iøoya. Nchii seiljeiya juuna' na catseichjoo'na' n'om'yo' saq̄ cha cala'nøⁿ'yo' na juu na jeeⁿ wi' ts'ooⁿya 'o jeeⁿ t'maⁿ tseixmaⁿna'.

Cala't'maⁿ n'omna ts'aⁿ na seitjooñē

⁵ Saq̄ xeⁿ m'aaⁿ ts'aⁿ na s'aa na chjoo' n'om nn'aⁿ, nchii cwe' tomti ja na tquiaaⁿ na chjoo' ts'ooⁿ, s'aanⁿ na ljo' ñ'eⁿ cha'tsondyo' 'o, meiⁿ nchii cwe' na mawinoⁿ'a na matsjoo na ljo'. ⁶ Saq̄ je' malei'tyeⁿ jndā tuii chiuu na majndyendyo'ti'yo' jla'jndaa'ndyo' na catioom cantyja na seitjooñē. ⁷ Je' macaⁿna' na cala't'maⁿ n'om'yo' jom ndo' quia'yo' na t'maⁿ ts'oom, tints'aana' na juu na m'aaⁿ na chjoo' ts'oom na seitjooñē nncjan'oomna' jom na tacantyjaa' ts'oom Ty'oots'om. ⁸ Jo' chii macaⁿ'a ndaaⁿ'yo' na cat'moⁿ'yo' na jndā nquiui'yo' jom. ⁹ Seiljeiya carta'ñeeⁿ na seicwanoⁿya na m'aⁿ'yo' cha nleitquioo' aa nla'candā'yo' ñ'oom na maquaⁿya ndaaⁿ'yo'. ¹⁰ Ee meiⁿcwi'ñeeⁿcheⁿ ts'aⁿ na cwila't'maⁿ n'om'yo' mati ja matseit'maⁿ

ts'ooⁿ tsan'ⁿñeeⁿ, ndo' meiⁿnquia 'ñeeⁿ na jndā seit'maⁿ ts'ooⁿ, jo nnom Cristo mats'aa na ljo' na cateijndeina' 'o, ¹¹ cha tincwantjom Satanás jaa ee manquiuuyaaya chiuu mayaaⁿ'aⁿ.

Waa na seitsaaⁿ'ñena' Pablo tsjoom Troas

¹² Quia na tjo tsjoom Troas na nñequiaya ñ'oom cantyja 'naaⁿ' Cristo ndaq nn'aⁿ tsjoom'ñeeⁿ, t'maⁿ tju'naaⁿ'ñena' na nndi'ntjo'ya nnoom jo' jo', ¹³ saa meiiⁿ na ljo' tîleiquiaana' na ya ntyjii ee tîc'oomñe ti'nn'aaⁿya Tito. Nc'e na ljo', tsjooⁿya ndaq naⁿ'ñeeⁿ majoya, jluii'a na m'aⁿna, jndyoⁿondyeuyaya ñjaanⁿ ts'onda Macedonia.

Cwicandaq cwitantjooⁿya nc'e na m'aaⁿya nacje 'naaⁿ' Cristo

¹⁴ Matseit'maanⁿndyo Ty'oots'om na jeeⁿ quianl'uaaⁿ'aⁿ. Ee nc'e na m'aaⁿyâ nacje 'naaⁿ' Cristo, jo' na meiⁿyuucheⁿ na cwitsaayâ, ñequii'chenⁿ nqueⁿ wjaachom jâ na cwicandaq na nnaⁿndyô meiⁿljo'chenⁿ na cwitjooⁿyâ. Jo' chii ñequii'chenⁿ mawil'uee'ñê jâ na 'oondye nn'aⁿ ñ'oom naya 'naaⁿ'aⁿ. Juu ts'iaaⁿmeiⁿ matseijomna' juuna' cha'cwijom na maju'n'aⁿ jndye cachi ndaqana. ¹⁵ Ee jaa nn'aⁿ na cwilayuu'a ñ'eⁿ Cristo matseijomna' cha'cwijom tsioom suu na mañequiaanⁿ nnom Ty'oots'om na cwit'oom'naⁿ quiⁿntaaⁿ nn'aⁿ na cwicalui'n'maaⁿndye ndo' mati nn'aⁿ na 'ootsuundyena. ¹⁶ Jo ndaq nn'aⁿ na 'ootsuundyen laxmaaⁿya cha'cwijom cwii jndye na matseicwjeena' joona saq jo ndaq nn'aⁿ na cwilui'n'maaⁿndye laxmaaⁿya cha'cwijom cwii jndye na mañequiaana' na cwita'ndo' añmaaⁿna. Meiⁿ tjaa 'ñeeⁿ c'oom na cwe' cantyja 'naaⁿ nquii

na nleinaa^{n!} na nnts'aa ts'iaaⁿmei^{n!}. ¹⁷ Ee m'aⁿ nn'aⁿ na cwit'moⁿ ñ'oom' Ty'oots'om cwe' cha nndaq^a nnta'ntjomna cantyja 'naa^{n!}na'. Saa^a jâ na cwiluiindyô apóstoles, ñequio na xcwee'ya n'ooⁿyâ cwiñe'quiaayâ ñ'oom'm ndo' cwiluiindyô nn'aⁿ na cwindye'ntjomtyeⁿ nnom Cristo.

3

Ñ'oom na tijoom cachuii' na matseijndaa'ñ'e Ty'oots'om

¹ Quia cwil'uuyâ na luua', ¿aa m'aa^{n!} n'om'yo' na cwitoo'nnda'â na cwila't'maaⁿndyo cheⁿncjooyâ cantyja 'naa^{n!} ts'iaaⁿ na cwil'aayâ? Oo ¿aa cwila'tiuu'yo' na macaⁿna' na nntsañ'ooⁿyâ cartas na cwilue nt'omchen nn'aⁿ na jeeⁿ candaq^a ts'iaaⁿ na cwil'aayâ? Oo ¿aa nntaaⁿyâ na quia'yo' carta na nndu'yo' na jeeⁿ candaq^a ts'iaaⁿ cwil'aayâ? Nt'omchen nn'aⁿluua' cwil'ana. ²Saa^a mancjo'ti'yo' cwiluiindyo' cha'cwijom cwii tsom na teiljeiina' naquii' n'ooⁿyâ na ma'moⁿna' ndaq^a nn'aⁿ na cwijaacañjoom' ts'iaaⁿ 'naa^{n!} Ty'oots'om na cwiluii quii'ntaaⁿyo'. Nc'e cantyja 'naa^{n!} juuna' nndaq^a nljeii ts'aⁿ chiuu waa ts'iaaⁿ na tyots'aa quii'ntaaⁿyo' ndo' nndaq^a nndii na jla'ljo'yo' Jesucristo. ³Cwiwitquoo'ya na 'o laxmaⁿyo' cwii carta na nquii Cristo seiljeiⁿ cantyja 'naa^{n!} ts'iaaⁿ na jndq^a macwil'aayâ quii'ntaaⁿyo', na nchii teiljeii juuna' ñequio ndaantom, saa^a ñequio Espíritu Santo, meiⁿ nchii nacjoo' lcaa'ljo' saa^a teiljeiina' naquii' n'om'yo'.

⁴ Manquiuyaayâ na luua' waa ee cwicanty-jaa' n'ooⁿyâ Ty'oots'om nc'e Cristo. ⁵ Meiⁿ nchii

ncjooyâ waa cwii nnom na laxmaaⁿyâ na ndaaⁿ
 nl'uuyâ na jeeⁿ cwijaacañjoom' ts'iaaⁿ 'naaⁿ'aⁿ na
 cwil'aayâ, nquii Ty'ooots'om mañequiaaⁿ na cwijaa-
 cañjoom' cwil'aayâ juuna!. ⁶ Nqueⁿ jndä ty'ioom
 ts'iaaⁿ jâ na cwicandä^a cwindyaⁿtjooⁿyâ cantyja
 'naaⁿ ñ'oom na tijoom cachuii' na mañequiaana'
 na nlui'n'maaⁿndye nn'aⁿ. Juu ñ'oom'ñeeⁿ waa na-
 jndeienda' na matseijndaa'ñena' na cwita'ndo'xco
 añaamaaⁿ nn'aⁿ nc'e Espíritu Santo. Nchii maqueⁿna'
 xjeⁿ nn'aⁿ cha'xjeⁿ mach'ee ljeii naqui. Ee ljeii'ñeeⁿ
 matseijndaa'ñena' na cwje nn'aⁿ.

⁷ Juu ljeii na tqueⁿ Moisés, teiljeiina' cjoo' lcaa'
 ljo'. Ñeseixmaⁿna' na caxueena' hasta tyoch'eena'
 na caxuee nnom Moisés, mein leicandaa nty'iaa
 nn'aⁿ Israel nnoom ndo' juu na caxuee nnoom
 cheⁿndyocheⁿ tjanduu'na!. Juu ljeii'ñeeⁿ na
 seijndaa'ñena' na cwiwje nn'aⁿ, tyjee'na' ñequio
 na caxuee na cwiluiiñe Ty'ooots'om, ⁸ nc'e na
 luaa' tyotseixmaⁿ juu na caxuee'ñeeⁿ, cwant
 t'maⁿti tseixmaⁿ ñ'oom na tijoom cachuii'
 na cwito'ñqoⁿya na matseijndaa'ñe Espíritu
 Santo. ⁹ Ee xen juu ñ'oom na seijndaa'ñena'
 na nnt'uiityeⁿna' nn'aⁿ tyotseixmaⁿna' na
 caxuee na cwiluiiñe Ty'ooots'om, quia jo' juu
 ñ'oom na maqueen jaa na tjaan jnaⁿ jlaxmaaⁿya,
 t'maⁿti na caxuee na tseixmaⁿna', nchiiti
 ñ'oom na tqueenjñeeⁿ. ¹⁰ Meiiⁿ t'maⁿ na caxuee
 tyotseixmaⁿ ljeii na tqueⁿ Moisés, saa^a juu ñ'oom
 na maqueⁿ Ty'ooots'om jaa na tjaan jnaⁿ laxmaaⁿya,
 t'maⁿticheⁿ nacaxuee na tseixmaⁿna'. ¹¹ Jo'
 chii xen juu ñ'oom'ñeeⁿ na ticwiyoo' meiiⁿ
 t'maⁿ tyotseixmaⁿna' na caxuee na cwiluiiñe

Ty'oots'om, saa je' juu ñ'oom na cwiljoteⁿ
t'manticheⁿ na caxuee na cwiluiñê tseixmaⁿna'.

¹² Nc'e juu ñ'oomxcowaa' mañequiaana' na
cwicantyjaa' n'ooⁿyâ, jo' jo' na cwilanqâⁿyâ
juuna' ndaqâ nn'aⁿ ñequio na t'manya n'ooⁿyâ.
¹³ Meiⁿ tiquil'aayâ cha'na tyoch'ee Moisés na
tyotseicataqâⁿaⁿ nnoom ñequio liaa cha juu na
caxuee nnoom na ñeya tjantycwiina', titquioo'
juuna' ndaqâ nn'aⁿ Israel. ¹⁴ Saa naⁿñeeⁿ
ticala'nqⁿna na luala' tyoch'eeⁿ ee xjeⁿ je'cheⁿ
quia cwila'naaⁿna ñ'oom tquiee'ñeeⁿ na tquiaa
Moisés ndaqâna waa cwii na cha'cwijom liaa na
matseicu'na' na nla'nqⁿna na juu jo' macandaⁿ
maquindynaⁿ quia na matseiyu' ts'aⁿ ñequio
Cristo. ¹⁵ Ee xjeⁿ je'cheⁿ, quia na cwila'naaⁿna
ñ'oom na tyoñequiaa Moisés, ticala'nqⁿna
juuna'. Matseijomna' cha'cwijom na ta' na
nla'nqⁿna juuna'. ¹⁶ Saa quia cwilcwe' ts'om
ts'aⁿ jnaaⁿ na nntioñe l'o nquii na cwiluiñê na
matsaⁿntjom, matseicanaaⁿñenaⁿ na nntsei'nqⁿ
ñ'oom'ñeeⁿ. ¹⁷ Ee manquii na cwiluiñê na
matsaⁿntjom jaa, manquiityeeⁿ cwiluiñê Espíritu,
ndo' meinⁿquiayuucheⁿ na m'aaⁿ Espíritu na
cwiluiñê, jo' cwindyaandye nn'aⁿ. ¹⁸ Jo'
chii cha'tsondyoⁿ jaa nc'e na ticata' ndaqaya
ñequio cwii liaa, matseijomna' jaa cha'cwijom
tsjoⁿjnom na maju'na' na caxuee na cwiluiñê
Jesús na matsaⁿntjoom jaa, ndo' 'io ndi 'io
matseijomtina' jaa cha'na nqueⁿ na jaawijndyeti
matseit'maaⁿñenaⁿ jom na juu jo' cwinaⁿna'
cantyja 'naaⁿ nqueⁿ na matsaⁿntjoom jaa, na
cwiluiñê Espíritu.

4

Macanda Jesucristo cwiluiiñê na matsa'ntjoom

¹ Jo' chii nc'e na m'aaⁿ Ty'oots'om na wi' ts'oom jâ na mañequiaaⁿ na cwilaxmaa^{nyâ} ts'iaaⁿmeiiⁿ na jeeⁿ cajndana', tica'ndya^anc'uaaⁿndyô na cwil'aayâ juuna'. ² Ndo' meiⁿquia na jeeⁿ jnaaⁿl na cwil'a nn'aⁿ na cwe' nty'iu, jnda tjei'ndyô cantyja 'naaⁿna'. Meiⁿ tjaa'naⁿ cwii nnom na cwil'aayâ cha nñequiu'nn'aⁿna' nn'aⁿ. Meiⁿ tiquilachui'lâ ljo' na ma'moⁿ ñ'oom' Ty'oots'om. Ñequii'cheⁿ cwilanaa^{nyâ} ñ'oom na mayuu' ndo' nc'e na ljo' cwiñe'quiandyoñ'a^anyâ jo nnoom meiⁿljo'cheⁿ na m'aaⁿl n'om nn'aⁿ cantyja 'naa^{nyâ}. ³ Ee juu ñ'oom naya na cwiñe'quiaayâ, xeⁿ tseixmaⁿna' cha'cwijom cwii 'naⁿ na matseicu'na' ndaq^ana, macanda ndaq^a nn'aⁿ na 'ootsuundye tseixmaⁿna' na ljo'. ⁴ Ee nn'aⁿ tsjoomnancue, cwe' nc'e na tyoola'y'u'na, jo' chii juu na cwiluiiñê Ty'oots'om cwentaana matseicoom'm na nla'nq^an'na, jo' na tileiqueⁿna cwenta na juu ñ'oom naya cantyja 'naaⁿ! Cristo na jeeⁿ cajnda tseixmaⁿna' na jom jluii'ñê nquii Ty'oots'om. ⁵ Quia cwiñequiaayâ ñ'oom, nchii cwilanaa^{nyâ} chiuu laxmaaⁿ ncjooyâ, saa^a cwilanaa^{nyâ} na Jesucristo cwiluiiñê na catsa^antjoom ndo' na luua', jâ cwiluiindyô na cwindya^antjoo^{nyâ} ndaq^a'yo' nc'e na jnda nquiuyâ Jesús. ⁶ Ee nquii Ty'oots'om na sa^antjoom na cwixueeñê yuu na jaa^añê, manquiityeeⁿ jnda s'aaⁿ na seixueeñena' naquii' n'oo^anyâ, cha cantyja 'naaⁿ! juu na caxuee'ñeeⁿ nndaq^a nnta'jnaaⁿâ na t'maⁿ cwiluiiñê nc'e mañejuu na xuee'ñeeⁿ matseixueeñena' nnom Jesucristo.

Jaa laxmaaⁿya cha'cwijom ncuaa ts'ocachu

⁷ Juu nayawaañe na jeeⁿ jndana', la'xmaaⁿyâ juuna' naquii' seii'â na joo seii'â matseijomna' cha'cwijom ncuaa ts'ocachu. Luua' waa cha nleitquoo'ya na cwicandaa^q cwil'aayâ ts'iaaⁿmeiiⁿ nc'e Ty'oots'om mañequiaaⁿ na jndaqayâ, meiiⁿ nchii ncjooyâ waa na cwila'xmaaⁿyâ. ⁸ Jo' chii meiiⁿ na jndye nnom na ñe'catseic'oo'na' jâ, saa^q cwinaⁿndyô, meiiⁿ niom na ñe'canchjena' jâ, saa^q ndicwaⁿ m'aaⁿyâ na quit'maⁿ n'ooⁿyâ Ty'oots'om. ⁹ Jndye nn'aⁿ cwintyjo jâ saa^q tyoo'ndii Ty'oots'om jâ. Cwitmeiiⁿndyena jâ nnom tyuua, saa^q ndicwaⁿ m'aaⁿtyaayâ. ¹⁰ Meiⁿyuucheⁿ na cwitsaayâ, ñequio seii'â nmeiiⁿ cwitjooⁿyâ na ñe'catseicwjeena' jâ cha'xjeⁿ seicuee'na' Ta Jesús. Luua' waa cha mati m'moⁿna' na la'xmaaⁿyâ juu na wando'xcoom. ¹¹ Ee yocheⁿ na cwitando^qoⁿâ, 'io ndi 'io ñe'catseicwjeena' jâ nc'e na m'aaⁿyâ cantyja 'naaⁿ' Jesús, cha mati cantyja 'naaⁿyâ ñequio seii'â nleitquoo' na la'xmaaⁿyâ juu na wando'xcoom. ¹² Quia jo' meiiⁿ wi' cwitjooⁿyâ na ñe'catseicwjeena' jâ saa^q cantyja 'naaⁿ' jo', 'o la'xmaaⁿyo' na cwitando'yo' ñ'eⁿTy'oots'om.

¹³ Naquii' ñ'oom' Ty'oots'om na teiljeii matsona': "Matseiyu'a ñ'eⁿ Ty'oots'om, jo' chii macwji'yuu'ndyo cantyja 'naan'aⁿ." Mati jâ cwilayu'ya n'ooⁿyâ ñ'eⁿñê ndo' cwilanaaⁿyâ cantyja 'naaⁿ' jo'. ¹⁴ Ee manquiuyaayâ na nquii Ty'oots'om na tquiaaⁿ na tando'xco Jesús jndâ na tue', nnts'aa na nntando^qoⁿxcooyâ ñ'eⁿñê, ndo' ñecwii tmaaⁿ nncjachom 'o ñ'eⁿndyô jâ yuu na m'aaⁿ. ¹⁵ Cha'tso nawi'meiin na

cwiwinooⁿyâ ts'iaaⁿ'na' na cateijndeiina' 'o, cha na majndye nn'aⁿ nnto'ñoomna naya na matseixmaⁿ Ty'oots'om, ndo' na ljo' jndye joona nñequiana na quianl'uaaⁿ'aⁿ cha catseit'maaⁿ'ñena' jom.

¹⁶ Jo' chii tica'ndyenc'uaa'ndyô ee meiinⁿ na jaaju'cjena' seii'â saaⁿ 'io ndi 'io cwiwiteiiⁿxco naquii' n'ooⁿyâ. ¹⁷ Ee joo nawi' na cwitjooⁿyâ je' ñequio seii'â, cwe' chjootindyo joona', tiyocheⁿ cwiwinooⁿyâ joona' ndo' cantyja 'naaⁿ jo' cwicandaaya cwii na tintycwii na matseit'maaⁿ'ñena' jaa na juu jo' t'maⁿti ndo' jndati tseixmaⁿna', nchiti cha'tso nmeiⁿ. ¹⁸ Ee tiquitjaa'ndyô cwenta na wi' na tquioo' na cwitjooⁿyâ. Cwiquaⁿaⁿyâ cwenta joo 'naⁿ na tileicanty'iaaya, ee joo na cwinty'iaayâ, ticaljotyeⁿna', saaⁿ joo na titquioo' m'aaⁿ ndo' m'aaⁿ.

5

Nnto'ñooⁿyâ seii'a na xco

¹ Seii'a nmeiinⁿ la'xmaⁿna' cha'cwijom cwii w'aa na cwe' cwantindyo chu waana'. Ndo' manquiuyua xeⁿ nntyuii' juuna' jndä seiijndaa'ñe Ty'oots'om w'aa na xcona' jo cañoom'luee na ticanycwii na waana', na nchii nn'aⁿ l'a juuna'.

² Ee mayuu' yocheⁿ na cwitandoⁿo'a ñequio seii'a nmeiin'ñe, cwila'ncjoo'ndyô ee queenⁿ n'ooⁿyâ na nnc'ooⁿyâ w'aaxco na waana' cañoom'luee, ³ ee na nla'xmaaⁿyâ juuna', nntseijomna' jaa cha'cwijom ts'aⁿ na cwee liaa', nchii cha'na ts'aⁿ na ñecasei'ñe. ⁴ Seii'a nmeiinⁿ na laxmaⁿna' cha'cwijom w'aa yuu na cwic'aaⁿyâ, jaawi'ndaa'na', jo' cwilancjoo'ndyô ndo' matsei'ndaa'na' nquiuyua ee nchii cwe' na

ñeca'ndyaaya seii'a na n'ndiina' jaa cha'cwijom ñecantsei'ndyo, saq nc'e na ñe'cwq'a seii'a na xcona', cha juu na laxmaaⁿya na cwiwi'ndaa' ndo' na 'oowje cwitsuuñ'eⁿna' nc'e na laxmaaⁿya na ticanycwii na cwitando'o'a. ⁵ Nquii Ty'oots'om jndä seijndaa'ñê na nluii na luua', ndo' cha na m'moⁿna' na nntseicandaq'a'ñê juuna', jndä tquiaaⁿ Espíritu Santo naquii' n'oqⁿya, cwii na ma'moⁿna' na cwiljotyeⁿ ñ'oom na jndä tsoom.

⁶ Jo' chii cwiñ'omt'maaⁿndyo n'oqⁿya na yochen' na ndicwaⁿ tandoo'a ñequio seii'a nmeiiⁿ, tyooto'ñqⁿya w'aaya, ñecatsona' na tic'qⁿya ñequio nqueⁿ na cwiluiñê na matsa'ntjoom jaa. ⁷ Ee cwitsam'aaⁿtyaaya nc'e na cwila'y'u'ya cwii n'oqⁿya ñ'eñê, nchii nc'e na cwinty'iaandaaya jom. ⁸ Saq m'aaⁿya na quit'maⁿ n'oqⁿya Ta Jesús ndo' nl'ueyaya n'oqⁿya na tacatando'o'tyaaya ñequio seii'a nmeiiⁿ cha nndaq^a nntando'o'a yuu na m'aaⁿ. ⁹ Jo' chii cha'tso na cha'tso na cwil'aaya, cwijoo' n'oqⁿya na ñequi'chen' cal'aaya yuu na cwijaawee'ntyjeeⁿ, meiiⁿ na cwitsam'aaⁿtyaaya ñ'eⁿ seii'a nmeiiⁿ, oo meiiⁿ na jndä 'ndyaaya juuna'. ¹⁰ Ee cha'tsondyo nncwintyjaa'a jo nnom Cristo na nncu'xeeⁿ jaa, cha cwii cwiindyo nnto'ñqⁿya cantyjati na jndä ñel'aa xjeⁿ na ñet'oqⁿya ñequio seii'a, aa na maty'iomyana' ndo' aa na tia.

Cwiljoya ts'om Ty'oots'om ñ'eⁿndyo nc'e Cristo

¹¹ Nc'e na nntu'xeⁿndye nn'aⁿ, jo' chii cwijoo' n'oqⁿyâ na quiandye nn'aⁿ cantyja 'naa'n'aⁿ. Nquii Ty'oots'om ntyjijndaa'ñê chiuu n'oqⁿyâ ndo' ntyjaa' n'oqⁿyâ na mati 'o. ¹² Tinc'oom' n'om'yo'

na ñe'calat'maaⁿ'ndyo cheⁿncjooyâ ndaa^a'yo'. Jâ cwe' cwiñequiaayâ na wanaaⁿ na c'om'yo' na jnda nquiu'yo' jâ, cha nndaa^a nla'l^cwe'yo' ñ'oom ndaa^a nn'aⁿ na cwilas'andye cantyja chiuu na cwiwitquoo', nchii cantyja chiuu tseixmaⁿ ts'aⁿ naquii' ts'om. ¹³ Ee meiiⁿ cwilue nn'aⁿ na jnda teintjeiⁿndyô, luala^a laxmaaⁿyâ nc'e Ty'^oots'om, ndo' xeⁿ laxmaaⁿyâ ts'aⁿ na yaa', luala^a waa cha' cateijndeina' o. ¹⁴ Juu na m'aaⁿ Cristo na candya' ts'om jâ cwiluiñena' cwii na matsa^a'ntjomna' ee nquiuuyaayâ na tueen^en cwentaa cha'tsondye nn'aⁿ, jo' chii cha'tsondyo cwiluiindyo l'oo. ¹⁵ Tueen^en cwentaa cha'tsondye nn'aⁿ cha joo nn'aⁿ na cwitando'na tic'omtina cantyja na l'ue n'om nquieena, saa^a catando'na cantyja 'naaⁿ nqueⁿ na tueen^en ndo' tando'xcoom cwentaana. ¹⁶ Jo' chii je' tacotjeii'â cwenta chiuu tseixmaⁿ ts'aⁿ cha'xjeⁿ nn'aⁿ tsjoomnancue cwitjeii'na cwenta chiuu tseixmaⁿ cwii x'iaana. Tyowaa cwii tiempo maluaa' tyotjeii'â cwenta chiuu tseixmaⁿ Cristo saa^a je' tacol'aayâ na ljo'. ¹⁷ Jo' chii ts'aⁿ na matseitjoom'na' juu ñequio Cristo, cwiluiñie ts'aⁿ na jnda tuiñe xco. Cha'tso na tijo'ndyo na ñeseixmaaⁿ jndaa^a teinom, cha'tso cantyja 'naaⁿ'aⁿ laxmaⁿ xcona'.

¹⁸ Nquii Ty'^oots'om mach'eeⁿ ts'iaaⁿmeiⁿ, majom maqueeⁿ jaa na cwiljoya ts'oom ñ'eⁿndyo nc'e Cristo ndo' maty'ioom ts'iaaⁿ jaa na quiandye nn'aⁿ na caljoya ts'oom ñ'eⁿndyena. ¹⁹ Luala matsona': Cwiljoya ts'om Ty'^oots'om ñ'eⁿ nn'aⁿ nc'e Cristo, meiⁿ ticwjaa'ñê cwenta na la'xmaⁿna jnaⁿ, ndo' ty'ioom ts'iaaⁿ ndaa^ayâ na nñequiaayâ ñ'oom ndaa^a nn'aⁿ na cwiljoya ts'oom ñ'eⁿndyena.

20 Je' cwiluiindyô nn'aⁿ na cwila'candii 'o ñ'oom na matseicwanom Cristo na m'aⁿ'yo'. Maty'iomna' na nquii Ty'oots'om matseity'ooñê ndaa'yo' ñequio ñ'omndyuqayâ. Jo' chii ñequio xuee' Cristo cwila'ty'oondyô ndaa'yo' na caljoya n'om'yo' ñ'eⁿ Ty'oots'om. **21** Cristo meincwii jnaⁿ tîcatseixmaaⁿ, sâa nc'e na candyâ' ts'om Ty'oots'om jaa, jo' na s'aa na matseixmaaⁿ jnaⁿ cha jaa na matseitjoon'na' ñ'eⁿ ñê nndaâa nla'xmaaⁿya cantyja na maty'iomyana' cha'xjeⁿ na macaⁿna'.

6

1 Nc'e na cwiluiindyô nn'aⁿ na cwil'a ts'iaaⁿ ñ'eⁿ Ty'oots'om, cwil'aayâ ty'oo ndaa'yo' na til'a'yo' na ticato'ñoom'yo' naya na matseixmaaⁿ. **2** Ee naquii' ñ'oom' Ty'oots'om na teiljeii matsoom: Jndiiya ñ'oom na tsu' nqoⁿ juu xjeⁿ na tjawee' ts'qoⁿ ñ'eⁿndyu'.

Teijndeiya 'u juu xuee na seijndaa'ndyo na nncwji'n'maaⁿndyo 'u.

Cala'nqoⁿ'yo' ñ'oomwaa' na tso Ty'oots'om. Je' cwiwee' xjeⁿ na ñecateijneiⁿ 'o. Je' xcwe xjeⁿ na jeeⁿ ñe'cwji'n'maaⁿñê 'o.

3 Meincwii tiquil'aayaayâ cha catseilcwe'na' ts'om ts'aⁿ, tints'aana' na tia ñ'oom cwiwineiⁿ cantyja 'naaⁿ' ts'iaaⁿ na cwil'aayâ. **4** Na cha'tso na cwil'aayâ cwijoo'ya n'qoⁿyâ na m'moⁿna' na cwiluiindyô nn'aⁿ na cwindye'ntjomtyeⁿ nnom Ty'oots'om, na jndye nnom nawi' na cwiwinqoⁿyâ, m'aaⁿyâ na t'maⁿya n'qoⁿyâ, ñequio na matseitjoona' na nleil'uee'ndyô ndo' cantyja 'naaⁿ' cwii cwii nnom najndei'na' na mat'uiina' jâ, **5** cwitjooⁿyâ na cwicachoq'â

cwil'a nn'aⁿ, ndo' na cwitioomna jâ l'aancjo. Quia waa tacwaxua ndyueena cjooyâ. Ndo' mati m'aanyâ na jnde'i'na' na cwil'aayâ ts'iaaⁿ cha'na meiⁿquiandyo ts'aⁿ na m'aaⁿ moso. Ndo' na macwji'na' tsantsjom ndaayâ ndo' mati cwitjooⁿyâ na matseitjoona' ljo' nntquiaayâ, ⁶ mati cwit'mooⁿyâ na cwiluiindyô nn'aⁿ na cwindye'ntjomtyeⁿ nnom Ty'oots'om cantyja 'naaⁿ' na lju' na cwitsaam'aaⁿyâ ndo' mati na cwila'nqⁿyâ ñ'oom na mayuu' ndo' na m'aaⁿyâ na nioom' n'ooⁿyâ ñequio nn'aⁿ, ndo' na ya nn'aⁿndyô quio joona, ma'moⁿna' na ljo' nc'e m'aaⁿ Espíritu Santo ñ'eⁿndyô, ndo' cantyja 'naaⁿ' na xcwee'ya n'ooⁿyâ na wi' n'ooⁿyâ nn'aⁿ, ⁷ ma'moⁿna' na ljo' nc'e xcwee' n'ooⁿya na cwiñequiaayâ ñ'oom na mayuu', cwiluii na ljo' ñequio najndeii na matseixmaⁿ Ty'oots'om. Ntyjaya ndo' ntyjatymaⁿ cwiwil'uee'ndyô l'ots'iaaⁿ na maty'iomyana'. ⁸ Quia waa cwila't'maaⁿndye nn'aⁿ jâ, quia waa ticuee' n'omna jâ. Quia waa cwiluena na ya nn'aⁿndyô, ndo' quia waa cwiluena na tia nn'aⁿndyô. Quia waa cwiluena na cantundyô meiiⁿ ñ'oom na mayuu' cwilanaaqⁿyâ. ⁹ Waa xjeⁿ na cwil'a nn'aⁿ ñ'eⁿndyô cha'cwijom la'xmaaⁿya nn'aⁿ na tjaa 'ñeeⁿ cwajnaaⁿ' meiiⁿ jndye nn'aⁿ m'aⁿ na cwita'jnaaⁿ'na jâ. Waa xjeⁿ teincuu' m'aaⁿya na ñe'cala'cwjeena jâ saaⁿ ndicwaⁿ cwitandoo'a, cwicachoo'â saaⁿ tyoowjaayâ. ¹⁰ Meiiⁿ na maniom na matseichjoo'na' n'ooⁿyâ saaⁿ m'aaⁿyâ na neiiⁿyâ. Meiiⁿ na jneeⁿndyô saaⁿ cantyja 'naaⁿyâ maqueⁿna' jndye nn'aⁿ na tyandyena jo nnom Ty'oots'om. Meiiⁿ na

meiⁿchjoo tjaa na cwileiñ'ooⁿyâ, sa^qa cha'tsoñ'eⁿ la'xmaⁿna' cwentaayâ.

¹¹ 'O nn'aⁿya na cwila'yu'yo' na m'aⁿyo' tsjoom Corinto, tyoonquioⁿⁿ'aaⁿyâ 'o, ndyeyu cwilana^qaⁿyâ ndaq^a'yo'. Tyoola'cuu'â ndaq^a'yo' chiuu m'aaⁿl n'ooⁿyâ ñ'eⁿndyo!. ¹² Meiⁿcwii tyooch'een^a'na wandii' n'ooⁿyâ ñ'eⁿndyo!. Sa^qa xeⁿ laxmaⁿyo' na wandii' n'om'yo' ñ'eⁿndyô quia jo' ncjo'yo' waa chiuu cantyja 'naⁿyo!. ¹³ Cha'xjeⁿ nquii tquie ts'aⁿ matseineiⁿ ndaq^a ntseinda, mats'aa ty'oo ndaq^a'yo', c'om'yo' na jnda nquiui'yo' ja cha'xjeⁿ jnda ntyjiiya 'o.

Cwiluiindyo wa'ts'om 'naaⁿ! Ty'ooots'om na wando'

¹⁴ Tilax'iaa'ndyo! ñequio nn'aⁿ na tyoolayu', ee xen^a luua' cwil'aⁿyo' tixotseiljoyuna' 'o ñ'eⁿndyena. Ee nn'aⁿ na cwil'a yuu na maty'iomyana' xondaq^a nlajomndyena ñequio juu na matseixmaⁿ natia. Meiⁿ nn'aⁿ na cwila'jomndye ñequio na cwiluiñe naxuee xondaq^a nnla'x'iaa'ndye ñequio na tseixmaⁿ najaaⁿ. ¹⁵ Ee xotseitjoom'na Cristo ñequio Satanás. Ndo' mati ts'aⁿ na matseiyu', xondaq^a nntseitjoom'na' jom ñequio cwii ts'aⁿ na tyootseiyu!. ¹⁶ Nn'aⁿ na cwiluiindyen^a? Ee 'o cwiluiindyo' wats'om 'naaⁿ! Ty'ooots'om na wando', cha'xjeⁿ tsoom:
Ja nnc'ooⁿ naquii' n'omna, ndo' nnconooⁿya quiⁱntaaⁿna.

Ja nntseixmaⁿya Ty'ooots'om cwentaana,
ndo' joona nluiindyena tmaaⁿ! cwentaya.

17 Ndo' na luala' waa, mati waa cwiicheñ ñ'oom'm na teiljeii na matso nqueñ na cwiluiiñê na matsaq'ntjoom jaa. Matsoom:

'O je', calui'yo' quii'ntaañ nn'añ na tia nn'añndye.

Catjei'ndyo' cantyja ljo' laxmañ nañ'ñeeñ.

Meiñ tant'ue'yo' 'nañ na tilju' tseixmañ.

Xeñ nmeiñ' nla'nda'yo' quia jo' nloñoya 'o.

18 Ndo' nntseixmañya Tsotye'yo'!

Ndo' mati 'o nla'xmañyo' ntseindaaya na nañnom
ndo' nañlcu.

Nmeiñ' ñ'oom na tso nqueñ na matseixmaañ na
catsaq'ntjoom jaa na tjacantyja na cwiluiiñê
najneiñ.

7

1 'O nn'añya na jeeñ wi' ts'ooñya, nc'e na
la'xmaañya ñ'oommeiñ' na jndä tso Ty'oots'om na
nnits'aañ, jo' chii macañañ na calalju'ndyo' cantyja
'naañ cha'tso na matseicw'aaññena' seii'a ñequio
n'ooñya. Ndo' ñequio na nquiaaya na nc'oom na
ticjawee'ntyjeeñ ñ'eñndyo, candaq'quiandyoñ'aañ
cha'tso na l'ue ts'oom.

*Neiiñ' Pablo na joo nn'añ Corinto tioo' n'omna
ñ'eññê*

2 Cwa quiandyo' na nntseitjoom'nnda'na' jâ ñ'eñndyo'. Jâ meiñjom ndii' tyool'aayâ
nawi'ndyo' ñ'eñndyo'. Meiñ tyoola'tjoondyoñ nnom
meiñcwiindyo' 'o, meiñ na ññe'nquio'nn'aayâ
'o. **3** Säq' nchii luala' matsjoo na matseitia'a 'o ee
jndä ñetsjoo na m'añ'yo' naquii' ts'ooñya meiñ na
nntandoq'â oo meiñ na nncwjaaayâ ñ'eñndyo'.
4 T'mañ waa na t'mañ ts'ooñya 'o ndo' jeeñ neiñya

'o. Quii'ntaaⁿ cha'tso nawi' na cwiwinooⁿyâ tileicantycwii na m'aaⁿya na neiⁿya.

⁵ Ee cantyjati na squiaqayâ ts'oonda Macedonia, tileiquiaana' na nnta'jndyqayâ ee lomañjaanⁿ jndye nnom na tyoco'wi'na' jâ, tyolawendye nn'aⁿ nacjooyâ ndo' macaty'uaya. ⁶ Säa nquii Ty'ooot'som na mañequiaanⁿ na t'maⁿ n'om nn'aⁿ na m'aⁿ na chjoo' n'om, manquiityeeⁿ tquiaanⁿ na t'maⁿ n'ooⁿyâ na tyjee'cañoom Tito jâ, ⁷ ee nchii macandä cwe' na tyje'cañoom jâ, säa mati nc'e na tquia'yo' na neii'n'eⁿ na tyom'aaⁿ ñ'eⁿndyo'. Ee seicañeeⁿ na jeeⁿ ñe'canty'ia'yo' ja, ndo' na tia nquiu'yo' ljo' na tuii quii' ntaaⁿyo'. Mati tsoom na tyojoo' n'om'yo' na nla'canda'yo' ñ'oom na seijndo'a n'om'yo'. Ndo' quia na jndiiya na ljo', t'manti tioo na neiⁿya.

⁸ Ee meiiⁿ na juu carta'ñeeⁿ seichjoo'na' n'om'yo', säa tico'tiana' ntyjii na ljo' s'aa ee jndä ljeiya na cwe' chjootindyo s'aana' na tco'tiana' nquiu'yo', ⁹ säa je' neiⁿya na seicwanooⁿya juuna' meiⁿ nchii na seichjoo'na' n'om'yo' na tquiaana' na neiⁿya, tquiaana' na neiⁿya na 'o tioo' n'om'yo', na jo' jo' tjawee' ntyjii Ty'ooot'som. Ndo' na lcaa' tquioo'ya na nchii s'aaya cwii nnom na seilcwe'tya'na' 'o. ¹⁰ Ee quia na mañequiaa Ty'ooot'som na matseichjoo'na' ts'om ts'aⁿ cwii na ticatsa'ntjomna' na mach'ee, lcaa' mach'eeⁿ cha nlcwe' ts'om ts'aⁿ, cha nnndaq nncwji'n'maaⁿñê juu. Ndo' na lcaa' mach'eeⁿ meiⁿ xocatso tsaⁿñeeⁿ na cwe' ts'iaaⁿndyo na lcwe' ts'om. Säa nn'aⁿ na tyoola'yu' meiiⁿ jnaⁿ na laxmaⁿna mach'eena' na chjoo' n'omna, maxjeⁿ tiñe'calcwe' n'omna. Ndo' cwe' jnaaⁿ jo' cwitsuundye añaⁿmaaⁿna.

11 Queⁿ'yo' cwenta juu na tyom'aⁿ'yo' na chjoo' n'om'yo' teil'uee'ñe Ty'oots'om. Juuna' s'aana' na tqueⁿndyo' na jla'jndaa'ndyo'. S'aana' na jla'lloo'ndyo' na luala' s'aa tsaⁿñeeⁿ ndo' t'om'yo' na nquia'yo' xeⁿ chiuu nnts'aa Ty'oots'om ñ'eⁿndyo'. Mati s'aana' na ñe'canty'ia'yo' ja ndo' tqueⁿtyeⁿ'yo' na cjameintyjeeⁿ'en natia na s'aan'.

12 Quia jo' nchii cwe' tomti cantyja 'naaⁿ' juu ts'aⁿ na seitjooñe, jo' na seiljeiya carta'ñeeⁿ, meiiⁿ nchii cwe' cantyja 'naaⁿ' tsotyeeⁿ na jlui'jnaan'ñe, saq seiljeiya juuna' cha' jo nnom Ty'oots'om nntseica'moⁿyana' na 'o jnda nquia'yo' ja. **13** Ndo' na maljeiya na ljo', tquiaana' na ty'oot'maaⁿ'ndyo ts'ooⁿ.

Majndeiticheⁿ quia na ljeiya na jla'ñ'oom'ndyo' Tito ts'iaaⁿ na tjaan' na m'aⁿ'yo'. Ndo' na teijnde'iyo' jom mati tquiaana' na nei'nya nc'e s'aana' ntyjeeⁿ cha'cwijom na m'aaⁿ wan'aⁿ. **14** Meiⁿ ticalui'jnaaⁿ'ndyo^o quia na tjei's'aya 'o nnoom, na tsjoo^{ya} na ntyjiyyaya na 'o nla'candaa^q'ndyo' ñ'oom na nntsoom, ndo' cha'xjen jlui'yuu' cha'tso ñ'oom na jndaa^qtjei'yuu'ndyo^ondaa^q'yo', mati cha'tso ñ'oom na jndaa^q l'uuyâ nnoom cantyja 'naⁿ'yo', jndaa^q jlui'yuu'na'. **15** Ndo' nc'e na luala', jndati ntyjeeⁿ 'o na majaañjoom' ts'oom na tyola'candaa^q'ndyo' ñ'oom na tsoom ndaa^q'yo', na ñequio na tyotue'ndyo'cje'yo' ndo' na cwicatyue' neiⁿ'yo'. **16** Jeeⁿ ndyaa' nei'nya na canda^qa^q'ya nndaa^q nnc'oot'maaⁿ'ndyo^o ts'ooⁿya ñ'eⁿndyo'.

8

S'om na nnteijndeina' nc'iaana na cwilayu'

¹ Ndo' je' 'o nn'aaⁿyâ na cwila'yu'yo', l'ue n'ooⁿyâ na caliu'yo' cantyja 'naaⁿ' naya na mach'ee Ty'o^oots'om ñequio ntmaan' nn'aⁿ na macwjeeⁿ'en cwentaaⁿ'aⁿ na m'aⁿna ts'oo^ondaa Macedonia. ² Ee joona meiiⁿ jndye nnom nawi' na jaa'na' na cwiwinomna, m'aⁿna na neiiⁿna, ndo' meiiⁿ na jeeⁿ nty'iaandyena saa^q ndoo' ntyjii ts'aⁿ na tyandyena na tinc'uaa' tquiana s'om na nnteijndeina nn'aⁿ na matseitjoona'. ³ Macwji'yuu'ndyo^o cantyja 'naaⁿna ee tquiana ñequio na xcweeⁿ n'omna, ndo' meiⁿ titomndyo tquiana ee maxjenⁿ ljo' l'ue n'omna. ⁴ Jndye ty'oo tyol'ana ndaayâ na nnta'ncueeyâ na nla'jomndyena na nnteijndeina nn'aⁿya na cwila'yu' Jerusalén. ⁵ Meiⁿ nchii l'ana cha'xjeⁿ na jla'tiuuyâ, ee tquiandyejndyeena naquii' l'ó Ta Jesús na caluui ñ'eⁿndyena yuu na macaⁿna', nda^q jo' jluena ndaayâ na cal'uuyâ chiuu l'ue ts'om Ty'o^oots'om na cal'ana. ⁶ Nc'e na lcaa^a waa, l'aayâ ty'oo nnom Tito na catseicanda^q'ñê ts'iaaⁿ nayawaañe na to'jñeeⁿ quii'ntaaⁿ'yo' na cwila'tjom'yo' s'om'ñeeⁿ. ⁷ Ee 'o jndye nnom cwiwitquoo' na 'o ma'naⁿ'ti'yo' nchiiti nt'omcheⁿ nn'aⁿ na cwila'yu': 'O t'maⁿti waa na cwila'yu'ya n'om'yo' ñ'eⁿ Ty'o^oots'om. 'O jndyendyo' ya cwit'moⁿ'yo' ñ'oom'm nda^q nt'omcheⁿ. 'O xcweti cwila'noⁿ'yo' cantyja 'naaⁿ'aⁿ. 'O queenti n'om'yo' na cwindye'ntjom'yo' nnoom. 'O jnda nquiui'yo' ñ'eⁿndyô. Nc'e na nmeiⁿ la'xmaⁿ'yo', jo' chii matsona' na mati nncwinom'yo' nt'omcheⁿ nn'aⁿ na cwilayu' na t'maaⁿ'ti nñequia'yo' na nnteijndeina' nc'iiaa'yo' na cwila'yu'.

⁸ Na matsjoo^o ñ'oomwaa', nchii na matsa'ntjoⁿya

'o chiuu cal'a'yo!. Saq ñequii'cheⁿ l'ue ts'ooⁿ na caliu'yo[!] na nt'omcheⁿ nn'aⁿ queeⁿ n'omna na cwil'ana na ljo[!]. Ndo' na nla'jomndyo' m'moⁿyana' na xcwee[!] n'om'yo[!] na jnda nquiu'yo[!] naⁿñeeⁿ.

⁹ Ee macwila'noⁿ'yo[!] cantyja 'naaⁿ! juu naya na matseixmaⁿ Ta Jesucristo. Ee meiiⁿ ñet'oom na tjacantyja na tyañê cañoom'luee, saq nc'e na jeeⁿ canya' ts'oom 'o s'aañe cheⁿnqueⁿ na nty'iaa'ñeeñ'eeⁿ. Ndo' na ljo[!] s'aaⁿ maqueen[!] 'o na cwiluiindyo' na tyandyo' jo nnom Ty'oots'om.

¹⁰ Matsjoo ndaq^a'yo[!] chiuu waa na m'aaⁿ! ts'ooⁿ cantyja 'naaⁿ! ñ'oomwaa[!] cha cateijndeiiina' 'o. Ee 'o machu'cheⁿ jla'tiuu'yo[!] na ñe'cateijnde'i'yo[!] nn'aⁿ Jerusalén ndo' xjeⁿñeeⁿ jla'cato^a'yo[!] na nla'tjom'yo[!] s'om. ¹¹ Jo[!] chii cjoo[!] n'om'yo[!] na nla'candaq^a'ndyo[!] ñ'oomwaa[!], ee tyom'aⁿ'yo[!] na queeⁿ n'om'yo[!] na nñequia'yo[!] s'om na nnteijndeiiina' nn'aⁿ na cwila'yu[!] jo[!] jo[!], cha'xjeⁿ na s'aana[!] naquii[!] n'om'yo[!] quia jo[!], jo[!] quia'yo[!] cantyjati na cwileiñ'om'yo[!]. ¹² Ee xeⁿna mayuu[!] na l'ue ts'om ts'aⁿ na nñequiaa cwentaa[!] Ty'oots'om, jom maco[!]ñoom na maleiñ'oom ts'aⁿ, nchii macaaⁿ na ticuaa l'o ts'aⁿ.

¹³ Meiⁿ nchii matsjoo na cateijnde'i'yo[!] nt'omcheⁿ nn'aⁿ cha na catseitjoona[!] na cwileil'uee'ndyo[!]. ¹⁴ Maty'iomna[!] na tjoom' cateijndeii nn'aⁿ nc'iaana na cwila'yu[!]. Je[!] 'o na majndaa'ti m'aⁿ'yo[!] maxjeⁿ nnndaq^a nnteijnde'i'yo[!] nn'aⁿ Jerusalén 'naⁿ na matseitjoona[!] joona, cha cwiicheⁿ ndii[!] quia na ndaq^a nliu joona mati nnndaq^a nnteijndeiiina yuu na matseitjoona[!] 'o, ndo[!] na luua[!] nl'aⁿ'yo[!], ñe'cwii xjeⁿ nnteijndeiiina[!] 'o ñ'eⁿndye joona, ¹⁵ cha'xjeⁿ matso ñ'oom'

Ty'oots'om na teiljeii: “Ts'aⁿ na majndye maná tyocañe^{n!}, títseicwaljoo'na', ndo' mati juu ts'aⁿ na tijndye tyocañe^{n!}, tícatseitjoona' jom.”

Tito ñequio nn'aⁿ na cwiteijndeiijom

16 Mañequiaya na quianl'uaa' Ty'oots'om cantyja 'naa^{n!} nn'aaⁿya Tito. Ee cha'xjen na m'aa^{n!} ts'ooⁿ chiuu nnteijndeitya 'o, maluaa' m'aa^{n!} ts'oom cantyja 'naa^{n!}yo'. **17** Ee neii^{n!}en quia tsjooya nnoom na cjaacanty'iaa'nnaa^{n!}aⁿ 'o. Ndo' nc'e na queeⁿ ts'oom na ñe'cateijneiⁿ 'o, jo' chii mawjaacando'nnaa^{n!}aⁿ 'o ee mati jom l'ue ts'oom na ljo'.

18 Ñ'eⁿ Tito cwijñooⁿyâ cwiicheⁿ nn'aaⁿya na matseiyu'. Quii'ntaaⁿ ntmaa^{n!} nn'aⁿ na macwji' Ty'oots'om cwentaa^{n!}aⁿ waa ñ'oom na jeeⁿ ya mañequiaa tsa^{n!}ñeeⁿ ñ'oom naya 'naa^{n!} Ty'oots'om.

19 Ndo' nchii macanda^q na lcaa' waa. Joo ntmaa^{n!} nn'aⁿ na macwji' Ty'oots'om cwentaa^{n!}aⁿ ndyuameiiⁿñe, jndaq ty'lloomna ts'iaaⁿ jom, na nncjaañ'eeⁿ ñ'eⁿndyô quia nntsaayâ Jerusalén na nntsaaca'ndyaayâ s'om na cwil'a'yo' naya na^{n!}ñeeⁿ, na cantyja 'naa^{n!} jo' matseit'maa^{n!}ñena' Ty'oots'om ndo' m'moⁿna' na ñe'cateijndeiiya na^{n!}ñeeⁿ. **20** We ndyeendyô ñecwi nntsaayâ Jerusalén cha tjaă 'ñeeⁿ nntseitiuu na tis'a cwil'aayâ ñ'eⁿ s'om'ñeeⁿ. **21** Ee nchii macanda^q jo nnom Ty'oots'om cwiqueⁿndyô na nl'aayâ yuu na maty'iomyana', saq mati jo ndaq nn'aⁿ.

22 Ñequiondye joona cwila'cwanoⁿyâ cwiicheⁿ nn'aaⁿya na jndye nnom na mach'eeⁿ ma'moⁿna' ndaayâ na jeeⁿ queeⁿ ts'oom ts'iaaⁿ 'naa^{n!} Ty'oots'om ndo' je' majndeiticheⁿ na lcaa' ee

cantyja 'na^{n!}'yo' mañ'oom t'maa^{n!}ñê ts'oom. ²³ Xeⁿ m'aaⁿ ts'aⁿ na mawax'ee 'ñeeⁿ cwiluiñé Tito, candu'yo' na cwiluiñé x'iaya. Matseijomñê ñ'eⁿndyo^o na cwindye'ntjoo^ryâ ndaa^q'yo'. Ndo' xeⁿ cwita'x'ee nn'aⁿ cantyja 'naaⁿ nt'omchen naⁿm'a^{n!} candu'yo' na ntmaa^{n!} nn'aⁿ na macwji! Ty'oots'om cwentaa^{n!}aⁿ cwijñoomna naⁿm'a^{n!} ts'iaaⁿ 'naa^{n!}aⁿ ndo' matseit'maa^{n!}ñena' Cristo cantyja 'naaⁿna. ²⁴ Jo' chii cat'mo^{n!}ndyeyu'yo' na mayuu'chen jnda nquiuyó' naⁿm'a^{n!} cha caliu ticwii cwii tmaa^{n!} nn'aⁿ na macwji! Ty'oots'om cwentaa^{n!}aⁿ. Ee na nl'a^{n!}'yo' na ljo', cha'tsondye nn'aⁿ na cwila'yu' nliuna na ticantundyô na cwitjeii'â ñ'oom na jeeⁿ ya cwila'candaa^q'ndyo'.

9

Nla'tjomna s'om na nl'ana naya nc'iaana na cwila'yu'

¹ Cantyja 'naa^{n!} na nla'tjom'yo' s'om na nl'a^{n!}'yo' naya nn'aⁿ na macwji! Ty'oots'om cwentaa^{n!}aⁿ, meiⁿ tacaⁿna' na nntseiljeityaya ñ'oommei^{n!}. ² Ntyjiiyaya na queen n'om'yo' na nntei'jnde^ryo'. Jndä ñetjeii's'aya 'o ndaa^q nn'aⁿ ñjaanⁿ ts'onda^r Macedonia na 'o na m'a^{n!}'yo' ts'onda^r Acaya, machu' jla'jndaa^rndyo' na nntei'jnde^ryo'. Ndo' majndye nn'aⁿ ts'onda^r Macedonia mati ñe'catei'jnde^rina nc'e 'o jeeⁿ queen n'om'yo' ñ'oom'ñeeⁿ. ³ Saa^q meiiⁿ na luala', majñoo^rya naⁿm'a^{n!} na nnc'oona na m'a^{n!}'yo' cha ticats'aana' na tiyuu' ñ'oom ya na jndä tsjoo^rya cantyja 'na^{n!}'yo', cha na c'omc'eendyo' cha'xjeⁿ na jndä tsjoo^o ndaa^qana. ⁴ Ee quia na nntsquia^rya na

m'aⁿ'yo' ñequio nn'aⁿ Macedonia na nnc'oo ñ'eⁿndyo, ndo' xeⁿ nleitquio' na tic'omc'eendyo' ñequio s'om'ñeeⁿ, jeeⁿ t'maⁿ nlui'jnaaⁿndyo, ndo' mati 'o. ⁵ Nc'e na ljo' matsona' na caⁿ'a ndaa nn'aⁿya nmeiiⁿ na nnc'oojndyeena na m'aⁿ'yo' na nla'canda^andyo' s'ommeiⁿ na jnd^a jndu'yo' na nñequiaⁿyo'. Ndo' na lcaa', joo s'ommeiⁿ cwiñequiaⁿyo' joona' ñequio na xcwee' n'om'yo', nchii cwe' na jndeii' ndyuuaayâ.

⁶ S^aq^a cjaañoom'ya n'om'yo' ñ'oomwaa na cwe' tjañoom': Juu ts'aⁿ na tijndye tsjaanⁿ manom', tit'maⁿ nntseiwe. S^aq^a ts'aⁿ na maya tsjaanⁿ manom', majndyeti nntseiwe. ⁷ Quia jo' cwii cwiindyo' 'o catseitiuu cwanti na nñequiaa na nnteijndeii ts'iaaⁿwaa!. Nchii nñequiaa ñequio najndeい'na' oo na tixcwee' ts'om, ee cjaawee' ntyjii Ty'oots'om nn'aⁿ na cwiñequia 'naⁿ na waa luee ñequio na jnda nquiuna jom. ⁸ Ee jom canda^aya nnnda^a nñequiaaⁿ cha'tso na macaⁿna' 'o hasta waljoo'cheⁿ na nleil'uee'ndyo', ndo' mati nnnda^a nnteijndeい'yo' nt'omcheⁿ. ⁹ Cha'xjen^a ñ'oom' Ty'oots'om na teiljeii na matsona':

Ty'oots'om ñequio na xcwee' ts'oom mateix'eeⁿ nn'aⁿ na nty'iaandye,

Cha'tso na maty'iomyana' na matseixmaaⁿ, m'aⁿndo' m'aⁿna'.

¹⁰ Jo' chii nquii Ty'oots'om na mañequiaaⁿ tsjaanⁿ na nnom' ts'aⁿ, ndo' na cwiwe' ntjom cha niom na lcwa' ts'aⁿ, nñequiaaⁿ na nleil'uee'ndyo' ndo' nleijndyena' cha nnnda^a nnteijndeい'yo' nt'omcheⁿ nn'aⁿ na macaⁿna' joona. ¹¹ Ndo' na lcaa', nleijndyena' na nnd^a nnteijndeい'yo' nt'omcheⁿ nn'aⁿ. Ndo'

quia na nntsañ'qoⁿyâ tsjo'ñjeeⁿ na cwiñequia'yô' nnts'aana' na joo nn'aⁿ na matseitjoona' nñequiana na quianl'uaa' Ty'oqots'om. ¹² Ndo' na ljo' nl'a'yô', nchii macanda na matseijndaa'ñena' ljo' na macaⁿna' naⁿñeeⁿ, mati nla't'maaⁿ'ndyena Ty'oqots'om na nluena na quianl'uaan'^a cantyja 'naⁿ'yo'. ¹³ Joona nla't'maaⁿ'ndyena Ty'oqots'om ee juu na cwiteijndei'yô' joona m'moⁿna' ndaqana na cwilacandaa'ndyo' chiuu cwit'mooⁿ ñ'oom naya 'naaⁿ Cristo. Ndo' mati nla't'maaⁿ'ndyena jom na jeeⁿ xcweeⁿ n'om'yô' na cwiteijndei'yô' joona ndo' mati nt'omcheⁿ nn'aⁿ na cwila'yu'. ¹⁴ Ndo' nc'e na ljo', nnts'aana' na nla'neinna nnom Ty'oqots'om na catio'naaⁿñê 'o. Nnc'omna na jnda nquiuna 'o nc'e cantyja 'naaⁿ juu naya na matseixmaaⁿ, jo' na cwil'a'yô' naya joona. ¹⁵ Quial'uaa' Ty'oqots'om ee jndaq tquiaaⁿ cwii na jeeⁿ cajnda na cwicandaaya na tjaa'naⁿ ñ'oom na ndaq nlanqaⁿya na nleixcwe na m'moⁿna' na ljo'.

10

Nc'e cwiluiiñe Pablo apóstol, waa najndeii na matseixmaaⁿ

¹ Ja Pablo, nc'e Cristo m'aaⁿ na candya' ts'oom jaa ndo' t'maⁿ ts'oom ñ'eⁿndyo^o waa na mats'aa ty'oo ndaq^ayô'. Ee waa ñ'oom quia na m'aaⁿya ñ'eⁿndyo^o, jeeⁿ nioom' ts'oqⁿ saaⁿ quia na tquia m'aaⁿya ñ'eⁿndyo^o, jeeⁿ s'andyo. ² Macan'a cwii naya'ñeeⁿ ndaq^ayô' quia na jndaq tuannda'a na m'aⁿyô', nt'omndyo^o 'o na cwindu'yô' na mats'aa cha'xjeⁿ cwil'a nn'aⁿ na tyoola'yu', til'a'yô' na nlcaⁿna' na nntseijndeii' 'ndyo nacjo'yô'. Ee quia na jndaq mam'aaⁿ quii'ntaaⁿyô' nliu'yô' na ti'maaⁿ

ts'ooⁿ na nntseijndeii' 'ndyo nacjoo naⁿ'ñeeⁿ. ³ Ee meiiⁿ na laxmaa^{nyâ} cha'xjeⁿ nt'omcheⁿ nn'aⁿ sâ^a tiquila'jndaqayâ cha'xjeⁿ cwil'a joona na cwila'jndâna na cala'jomndye nn'aⁿ ñequio ñ'oom na cwiñequiana. ⁴ Ee l'o ts'iaaⁿ na cwiwil'uee'ndyô cha catyuii' ts'iaa^{ntyen} na matseijndaa'ñé tsaⁿjndii tila'xma^{nna} cha'xjeⁿ joo na cwiwil'uee'ndyô nt'omcheⁿ nn'aⁿ. Juu najndeii na cwiluiiñé Ty'oots'om, tseixman^{na} l'o ts'iaaⁿ 'naa^{nyâ} na nntseityuii'na' najndeii na matseixmaⁿ tsaⁿjndii. ⁵ Ñequio najndeii na matseixmaⁿ Ty'oots'om cwila'tyuii'â cha'tso ñ'oom na jndo' n'om nn'aⁿ na cwi'oo nacjoom'm. Ndo' mati meiⁿquia na matseit'maaⁿ'ñé chenⁿquii ts'aⁿ, na juu jo' matseitsaaⁿ'ñena' na nntsei'noⁿ ts'aⁿ cantyja 'naan'aⁿ. Cha'tso cantyja na matseitiuu ts'aⁿ, mats'aa na cju'cjena' juu jo' cantyja 'naaⁿ Cristo, cha catseicandaqayâ ts'aⁿ jo nnoom. ⁶ Ndo' quia na jndâ macwila'candaqayâ 'ndyo 'ñ'eⁿ'yo', m'aⁿc'aayâ na nnta'wii'a meiⁿquia nn'aⁿ na cwila'wendye nacjooyâ.

⁷ 'O macanda cwe' ljo' na cwiwitquioo', jo' cwiwitjei'yo' cwenta. Meiⁿ'ñeeⁿcheⁿ 'o na macwji' cwenta na m'aan'ñé cantyja 'naaⁿ Cristo, matsona' na cwji'ya tsaⁿ'ñeeⁿ cwenta na mati já majo' la'xmaa^{nyâ}. ⁸ Meiⁿ ticats'aana' na tia ntyjii na matseijndeii' 'ndyo naquii' ts'iaaⁿ na matseixma^{nyâ} na ty'iom Ty'oots'om ja. Ee tquiaaⁿ na matseixma^{nyâ} na ljo' cha nntseijndeiiina' na nntsana-jndâ'yo' cantyja 'naaⁿ'aⁿ, nchii cha nlco'wi'na' 'o. ⁹ Meiⁿ ticatsona' na cwiindyo' 'o nnc'oom' ts'om na matseiljeiya cartameiiⁿ cwe' cha catseicaty'uen'a'

juu. **10** Waa ñ'oom na cwilue nt'om nc'iaa'yo' na matseiteincuu'ndyo ndo' na jeeⁿ jndā ñ'oom cho carta 'naⁿya. Mati cwiluena quia mawā na m'aⁿ'yo' quia jo' cwiwitquoo' na ja ts'aⁿ na meiⁿ cwe' ti'naaⁿ'to meiⁿ ti'naⁿya na nntseichu'a ñ'oom. **11** Nquii ts'aⁿ na luua^l m'laaⁿ ts'om, catsei'nooⁿoⁿ quia na jndā mam'aⁿtjooⁿa mati mañe'cwii xjeⁿ nnts'aa cha'xjeⁿ ñ'oom na teiljeii cjoo' cartawaañe.

12 Tquie nn'aⁿ quii'ntaaⁿ'yo' na jeeⁿ neiⁿncoo' ñ'oom cwila'neiⁿna ndaqⁿ'yo' cantyja 'naaⁿ chiuu cwila'xmaⁿ nquieena. Jâ xocal'aayâ na ljo'. Laxmaⁿna nn'aⁿ na cwe' cwil'ato quia na cwtjeii' cheⁿquieena cwenta cantyja 'naaⁿna ñequio chiuu cwi'oom'aⁿ nt'omcheⁿ nc'iaana. **13** Saä tixocwinooⁿâ na nla't'maaⁿndyo cheⁿncjooyâ cantyja 'naaⁿ ts'iaaⁿ na laxmaaⁿyâ. Jâ ñequii'cheⁿ nlanqⁿaⁿyâ cantyjati na matseijndaa'ñë Ty'ooots'om ee jom tquiaaⁿ na squia^l'cañooⁿyâ 'o na m'aⁿ'yo' tsjoom Corinto. **14** Jo' chii quia cwil'uuyâ na Ty'ooots'om ty'ioom ts'iaaⁿ jâ na cala'candiyyâ 'o cantyja 'naaⁿ Cristo, tyoowinooⁿâ meiⁿ na wanaaⁿ na nla't'maaⁿndyo cheⁿncjooyâ. Ee majâ squia^l'cañooⁿjndyaayâ 'o ñequio ñ'oom naya'ñeeⁿ. **15** Meiⁿ tixocal'uuyâ na cwentaa jâ ts'iaaⁿ na jndā mach'ee cwiicheⁿ. Jâ wandyo' cwil'aayâ. Cwicantyjaa' n'ooⁿyâ na juu na cwilayu'ya n'om'yo' ñ'eⁿ Ty'ooots'om, nleit'mantina' cha' cantyja 'naaⁿ jo' nncjaawit'maⁿti ts'iaaⁿ 'naaⁿaⁿ na cwil'aayâ quii'ntaaⁿ'yo', saä na nluii naljo' cha'xjeⁿ na matseijndaa'ñê. **16** Quia jo' nndaä nntsañ'ooⁿyâ ñ'oom naya 'naaⁿaⁿ ndaqⁿ nn'aⁿ na tquiati m'aⁿna ñequio tsjom'yo' yuu na tyoondyena juuna'. Ee naljo' nntseitsaaⁿñena'

na l'uuyâ na ts'iaaⁿ na mach'ee cwiicheⁿ ts'aⁿ tseixmaⁿna['] ts'iaaⁿ na l'aa jâ.

¹⁷ Jo' chii ts'aⁿ na ñe'catseit'maaⁿñe cheⁿnquii, catseit'maaⁿñe cantyja na mach'ee Ty'oots'om ñ'eⁿñe. ¹⁸ Ee nchii matseit'maaⁿñena['] ts'aⁿ quia na matseijndeii cheⁿnquii na jeeⁿ cwijaacanjoom' cantyja 'naaⁿ'. Matseit'maaⁿñena['] juu quia na macjaawee['] ntyjii Ty'oots'om ñ'eⁿñe.

11

M'aⁿ nn'aⁿ na tiyuu['] na cwiluiindyena apóstoles

¹ Toom cwe['] na nnc'omt'maaⁿndyo['] n'om'yo['] ñ'eⁿndyo^o na nntseinaⁿ cha'xjeⁿ ts'aⁿ na cwe['] matseinei^{nto}. Cwa, cal'a'yo['] na ljo[']. ² Ee m'aaⁿya na xuaya 'o cha'xjeⁿ nquii Ty'oots'om m'aaⁿ na xueeⁿ 'o. Ee seijndaaⁿndyo^o ñomca 'naⁿyo['] ñequio nquii Cristo. Ndo['] ñe'catiqoya 'o l'ooⁿ na nla'xmaⁿyo['] cha'cwijom cwii yuscundyua na tyoom'aaⁿ ñ'eⁿ tsa^sa[']. ³ Eva tquiu^{'nn}aⁿ catsuu jom cantyja na jndo['] ts'omyo[']. Mati macat'u^q na joo ñomtiuu 'naⁿyo['] nnquiu^{'nn}aⁿna['] 'o, nnts'aana['] na nla'tQUIQO[']ndyo['] ñequio na xcwe c'oom ts'aⁿ na candya['] ts'om Cristo. ⁴ Ee 'o cwiljoya n'om'yo['] ñ'eⁿ nn'aⁿ na cwe['] cwiquieya na m'aⁿyo['] na cwila'neiⁿna ndaa[']yo['] cantyja 'naaⁿ cwiicheⁿ Jesú, tanchii nquii Jesú na tyoñequiaayâ ñ'oom' ndaa[']yo[']. Ndo['] wandyo['] espírtu na cwito'ñoom'yo['], tanchii nquii Espíritu Santo na to'ñoom'yo[']. Ñ'oom na cwiñequia naⁿñeeⁿ cantyja chiuu na nlui'n'maaⁿñe añmaaⁿ ts'aⁿ, wandyo['] juuna['] ñequio ñ'oom na tyoñequiaayâ ndaa[']yo[']. ⁵ Naⁿñeeⁿ na cwiquie'cañom 'o na

cwiluena na joona cwiluiindyena apóstoles na tjacantyja, saa meiⁿchjoo ticats'aana' ntyjii na cjeti matseixmaⁿya ñ'eⁿndye joona. ⁶ Ee meiⁿna aa ti'naⁿya na ya nntseinchu'a ñ'oom cha'xjeⁿ joona, saa xcweya ñ'oom mantyjiiya cantyja 'naaⁿ' Jesucristo ndo' juu jo' jnda t'moondyeyuuuyâ ndaa^a'yo' cantyjati cha'tso na tyol'aayâ.

⁷ Tîcwantjoⁿya na tyoñequiaya ñ'oom naya 'naaⁿ' Ty'oots'om ndaa^a'yo', ndo' nc'e na ljo' ¿aa mach'eena' ndoo' nquiuyó' na jeen seitjoondyo^o ndaa^a'yo' na tju'ndyocja cha nluiit'maⁿndyo' 'o? ⁸ Nt'omcheⁿ ntmaanⁿ nn'aⁿ na macwji' Ty'oots'om cwentaaⁿaⁿ tquiana s'om na tcaⁿna' ja. S'om'ñeeⁿ teil'uee'ndyo^o cha nnda ndi'ntjoⁿya ndaa^a'yo'. ⁹ Xjeⁿ na ñet'ooⁿya quii'ntaaⁿ'yo' ndo' na ñeseitjoona' ja, tîcju'a xuu nacjo'yo'. Ee nn'aⁿ na cwila'yu' na m'aaⁿ Macedonia tquiecanomna ja, tquiana s'om na seitjoona' ja. Na cha'tsoñ'eⁿ seijndo na tîcati^oo xuu nacjo'yo', ndo' ñecwitco na nnts'aa na ljo'. ¹⁰ Cha'xjeⁿ ñ'oom na mayuu' cantyja 'naaⁿ' Cristo m'aaⁿna' ñ'eⁿndyo^o, jo' chii meiⁿcwii ts'aⁿ ts'onda^o Acaya xonnda^a nnts'aa na nntseitsaaⁿ'ñee na macwji's'andyo^o na neiⁿya na mats'aa naljo!. ¹¹ Ndo' na luua' matsjoo^o, ¿aa nla'tiuuto'yo' na tiwi' ts'ooⁿya 'o? Mantyjiicheⁿ Ty'oots'om na wi' ts'ooⁿya 'o.

¹² Saa xuee na cwiwjaaatina' jots'aa cha'xjeⁿ jnda ñes'aa cha nntseitsaaⁿ'ñena' na nntjeii's'andye cheⁿnquiee naⁿ'ñeeⁿ na cwiluena na ljo'yu cwil'ana ts'iaaⁿ 'naaⁿ' Ty'oots'om cha'xjeⁿ na cwil'aayâ. ¹³ Ee naⁿm'aⁿ nchaal'uuyuu' na apóstoles joona, la'xmaⁿna nn'aⁿ na cwe'

cwinquio'nn'aⁿ. Joona cwe' cwil'ayana na cwiluiindyena nn'aⁿ na cwindyentjom nnom Cristo. ¹⁴ Meiⁿ ticats'aana' na jeeⁿ m'aaⁿ n'om'yo' na nmeiⁿ cwil'ana ee mati Satanás mach'eeyaaⁿ na cwiluiñē cwii ángel na caxueeñe. ¹⁵ Nc'e na luala' ts'oom, mati nn'aⁿ na cwindye'ntjom nnoom, cwe' cwil'ayana na m'aⁿna cantyja na maty'iomyana', saq na macandä nnt'uiityeⁿna' joona cantyjati na jndä ñel'ana.

Nc'e na cwiluiñē Pablo apóstol, jndye nawi' teinoom

¹⁶ Matsjoonnda'a tila'tiuu'yo' na ja ntjeiⁿndyo_q, saq xeⁿ na ljo' cwil'a'yo', quiandyo' na nntseinaⁿ cha'na ts'aⁿ na ntjeiⁿñe cha nncju'naaⁿñena' na nncwji's'andyo_q cantyja 'naⁿya. ¹⁷ Ñ'oom na matsjoo_q, nchii ñ'oom na saⁿntjom Ta Jesús na catsjoo_{ya}. Cwe' na matsjoo_q nnco_q ee mat'uiina' cantyja na macwji's'andyo_q. ¹⁸ Nc'e jndye nn'aⁿ m'aⁿ na cwitjeii's'andye cha'na cwil'a nn'aⁿ tsjoomnancue, mati ja nncwji's'andyo_q cantyja 'naⁿya. ¹⁹ Ndoo' nquiu'yo' na jeeⁿ jndo' n'om'yo' ee na cwindye'yo' ñ'oom na cwiñequia naⁿntjeiⁿm'aⁿ. ²⁰ Ee cwiljoya n'om'yo' quia cwil'a naⁿñeeⁿ na cwindye'ntjom'tyeⁿyo' ndaqana, quia cwitjeii'na 'naⁿyo', ndo' quia cwitmeiiⁿna nda'watmeiⁿ ndaqⁿyo'. ²¹ Meiiⁿ na jeen jnaaⁿa na nntsjoo_q na ljo', saa tileic'oⁿ t'maaⁿndyô n'ooⁿyâ na nl'aayâ cha'xjen cwil'a naⁿñeeⁿ.

Meiiⁿ na matseinaⁿya cha'na ts'aⁿ na jndä tein-tjeiⁿñe, saq yuu na wanaaⁿ na cwila't'maaⁿndye naⁿñeeⁿ, mati wanaaⁿ na ljo' nnts'aa ja. ²² Joona, ¿aa cwiluiindyena nn'aⁿ hebreos? Mati ja majo'

cwiluiindyo. ¿Aa nn'aⁿ na jndyowicantyjoo' tsjaanⁿ Israel joona? Mati majo' ja. ¿aa tsjaanⁿ Abraham na jndyowicantyjoo' joona? Majo' ja. ²³ Joona, ¿aa cwiluiindyena nn'aⁿ na cwindye'ntjom nnom Cristo? Ntyjii na matseinaqⁿ cha'na ts'aⁿ na nt-jeinñie, saq^a ja t'manti ts'iaanⁿñieeⁿ mats'aa, nchiti joona. Majndyetyi ndii' jla'sei' nn'aⁿ ja jnaanⁿ na mañequeiaya ñ'oom! Ty'oqots'om. Jndyetyi ndii' tuee' nn'aⁿ ja w'aancjo nc'e na mandi'ntjoⁿya nnom Cristo. Ndo' jndye ndii' waa na teincuu' na nntseicuee'na' ja. ²⁴ 'Om ndii' tyola'sei' nn'aⁿ judíos ja na cwii cwii ndii' na l'ana na ljo', ntquiunchoo'nqui waljoo' ñjeii'ndii' tioona 'naⁿ ja. ²⁵ Ndyee ndii' tyotjaa' nn'aⁿ romanos ja ñ'eⁿ n'ooml'eii. Cwii ndii' tyotmeii'nn'aⁿ ljo' ja. Ndo' ndyee ndii' seijomna' na tyuii' w'aandaa xjeⁿ na wa'ñjooⁿya ts'om ndaaluee. Cwii ndii' tyowantyjo nnom ndaaluee meiⁿchaa' xuee ndo' meiⁿchaa' tsjom. ²⁶ Na jndye joo manoqⁿya ts'iaanⁿ 'naaⁿ Ty'oqots'om, jndye ndii' maco'wi'na' ja na cwicwjee' jndaa. Ndo' mati teincuu' quia na matjomndyo na'ncanty'ue. Quia waa nquiee nn'aⁿya nn'aⁿ judíos cwil'ana na teincuu' m'aaⁿya, ndo' quia waa majo'ti cwil'a nn'aⁿ na nchii judíos. Quiju'na' na waa na teincuu' cjoya naquii' njoom, ndo' mati jo ndo' jndaa. Quia waa teincuu' m'aaⁿna' na mawity'ioya ndaaluee, ndo' mati quii'ntaaⁿ nn'aⁿ na cwe' cwil'aya na cwila'yu'. ²⁷ Quia waa na matseicwejndyaa'ndyoñ'aⁿ naquii' ts'iaanⁿ 'naaⁿ Ty'oqots'om. Quia waa maquiina' ja ndo' macwji'na' tsaⁿtsjom noqⁿ. Majndye ndii' m'aaⁿya na tileicaljeiya ljo' na nlquiaqaya ndo' na jaa' m'aaⁿna' na ñec'ua ndaa. Ndo' jndye ndii' mawe-

jndo'a. Quia waa teiⁿ m'aa^{nya} na matseitjoona'
liaa na nlcwaya.

²⁸ Ndo' wandyo' nmei^{n!}, 'io ndii 'io jaawa jaacue
na m'aa^{n!} m'aa^{n!} ts'ooⁿ cantyja 'naa^{n!} cwii cwii
tmaa^{n!} nn'aⁿ na macwji' Ty'oots'om cwentaan'aⁿ.
²⁹ Ee quia na m'aaⁿ ts'aⁿ na tijndeii' ts'oom cantyja
na matseiyyoom'm mati mach'eena' na tijndo
cantyja na matseiyyu'a. Quia na cwinajndeii
jnaⁿ ñ'eⁿ cwii nn'a^{nya} na matseiyyu', matjoⁿ na
jnaa^{n!}a ndo' matseiloo'ndyo. ³⁰ Xeⁿ maca^{nna}' na
nntseit'maa^{n!}ndyo cheⁿnnco, nntseina^{nya} cantyja
'naa^{n!} joo na cwit'moo^{nna}' na ticwi'na^{nya}. ³¹ Nquii
Ty'oots'om na cwiluiiñê Tsotye Ta Jesucristo
cwentaaya, mantyjeeⁿ na matseina^{nya} ñ'oom na
mayuu'. ³² Quia ñet'ooⁿya tsjoom Damasco, nquii
Aretas tyom'aaⁿ gobiernom. Jom ty'ioom ts'iaaⁿ
cwii ts'aⁿ Damasco na saⁿntjom na cat'ue sondaro
ja xjeⁿ na jocaluii'a 'ndyoots'a nnom tsjoom'ñeeⁿ.
³³ Saⁿ jla'c'ooⁿ nn'aⁿ ja cwii mantana tatsiaⁿ nnom
tsjoom na wa'njooⁿya cwii tsquieel'oo. Ndo' laa'ti'
jului'n'maaⁿndyo naquii' l'q tsaⁿmaⁿts'iaa^{n!}ñeeⁿ.

12

'Naaⁿ na tco'na' nnom Pablo

¹ Tjaan'aⁿ naya 'naa^{n!} ts'aⁿ na macwji's'añe
cheⁿnquii, saⁿ nntseina^{nya} cantyja 'naa^{n!} joo na
tco'na' nooⁿ ñ'eⁿ joo ñ'oom na t'moⁿ Ta Jesucristo
nooⁿ. ² Wajna^{n!}a cwii ts'aⁿ na matseiyyu' ñ'eⁿ
Cristo. Jndaq^a canchoo'ñequiee chu na tjañ'oom
Ty'oots'om tsa^{n!}ñeeⁿ cañoom'luee na jnda ndyee.
Aa ndiñ'eⁿ seii^{n!}eⁿ oo aa ticañ'eⁿ, jo' ticaljeii,
Ty'oots'om ntyiji. ³ Ntyijiya na tja tsa^{n!}ñeeⁿ jo'

jo', ¿aa ndiñ'eⁿ seiiⁿ'eⁿ oo aa ticañ'eⁿ? jo' tical-jeii, Ty'oots'om ntyjii, ⁴ saa tjañ'oomna' tsaⁿ'ñeeⁿ paraíso yuu na m'aaⁿ nquii Ty'oots'om. Jo' jo' jndii tsaⁿ'ñeeⁿ ñ'oom na cwe' wanty'iuu' m'aaⁿna' na ticwanaaⁿ na nntseiteincoo' ts'aⁿ joona!. ⁵ Nndaä nntseit'maaⁿ'ndyo cantyja 'naaⁿ' cwii ts'aⁿ cha'na tsaⁿ'ñeeⁿ, saa cantyja 'naⁿya tixotseit'maaⁿ'ndyo, macandäq nntseit'maaⁿ'ndyo cantyja 'naaⁿ joo na cwit'mooⁿna' na ticwi'naⁿya. ⁶ Meiiⁿ xeⁿ na nntseit'maaⁿ'ndyo cantyja 'naⁿya, tixocats'aana' na tseixmaⁿya cha'xjeⁿ ts'aⁿ na meiⁿ cwe' tijndo'to ts'om ee ñ'oom na mayuu' matseinaⁿ, saa tixocats'aa na ljo', cha titseitiuu ts'aⁿ na t'maⁿ cwilui-indyo, nchiiti cantyja na cwindyena na matseinaⁿ oo na mats'aa.

⁷ Joo nmeiⁿ na tco'na' nooⁿ na jeeⁿ t'maⁿ la'xmaⁿna', cha nntseicu'na' na nntseis'andyo na cwii nnom na nty'ia, nc'e jo' jnaⁿna' na tyoquina' ja cha'cwijom ndii' tsioom quii' seii' ts'aⁿ, lualaⁿ s'aa Satanás cha co'wi'na' ja. ⁸ Ndyeetndii' tcaaⁿa nnom Ta Jesús na cwjeeⁿ'eⁿ juu nawi'ñeeⁿ. ⁹ Saa nqueⁿ tsoom nooⁿ: "Juu naya na matseixmaⁿya, macwiwijndeiiina' cantyjati na macaⁿna' 'u, ee t'manti cwiwitquioo' juu najndo quia na mateijndeiya ts'aⁿ yuu na tileicandaä nnts'aaⁿ." Lualaⁿ tsoom. Jo' chii m'aaⁿya na neiⁿya ndo' matseit'maaⁿ'ndyo meiⁿ na nquiunnaⁿna cje mats'aa, cha juu najndeii na cwiluiñe Cristo nleitquioo' na m'aaⁿna' ñ'eⁿndyo. ¹⁰ Jo' chii m'aaⁿya na neiⁿya meiⁿ na cje mats'aa, meiⁿ cwila'jnaaⁿ nn'aⁿ ja, meiⁿ na matseitjoona' na nleil'uee'ndyo, meiⁿ cwintyjo nn'aⁿ ja, ñequio joo na wi' na mawinoⁿya nc'e na cwiluiindyo cwen-

taa' Cristo. Ee quia na majucjena' ja, saa cantyja 'naan'aⁿ m'aaⁿya najndo.

M'aaⁿ'ts'om Pablo cantyja 'naaⁿ nn'aⁿ Corinto na cwila'yu'

¹¹ Na nmeiiⁿ matseinaⁿya, maty'iomna' cantyja 'naⁿya na tseixmaⁿya ts'aⁿ na tijndo'to ts'om saa 'o cwil'a'yo' najndeい'na' na catsjooya na ljo'. Ee matsona' na 'o ya ñ'oom nntjei'yuu'ndyo' cantyja 'naⁿya. Ee meiiⁿ ja tit'maⁿ cwiluiindyo saa tjaan'aⁿ cwii nnom na tit'maⁿ tseixmaⁿya ñequio joo apóstoles na cwindu'yo' na jeeⁿ t'maⁿ cwiluiindy. ¹² Quia na tyom'aaⁿya quii'ntaaⁿyo', tyom'aaⁿ niomchäⁿya xjeⁿ na teil'uee'ñé Ty'oots'om ja na tyoch'eeⁿ 'naaⁿ ñequio ts'iaaⁿ t'maⁿ na tixocaluiina' cantyja najndeii nquii ts'aⁿ, niom ts'iaaⁿ na tuii na tquiaana' na tyojaawee' n'om'yo' ndo' cha'tso nmeiⁿ tyot'moⁿndyeyuna' na cwiluiindyo apóstol quii'ntaaⁿyo'.

¹³ Cantyja 'nan'yo' ñequio nt'omche ntmaaⁿ nn'aⁿ na macwji! Ty'oots'om cwentaaⁿaⁿ, ñecwii xjeⁿ mats'aaya ñ'eⁿndyo' cha'xjeⁿ ñequio joona. Macanda ticaⁿaⁿ na catei'xe'yo' ja. Calat'maⁿ n'om'yo' ja na mach'eenaa' nquiu'yo' na cantyja 'naaⁿ jo' seitjoondyo ndaa'yo'.

¹⁴ Je' matseijndaaⁿndyo na nndaⁿ ndyee ndii' na majocandooⁿnnda'a 'o. Meiⁿ xocan'a na nntei'xe'yo' ja ee nchii mal'uaya 'naⁿyo', mal'uaya na 'o ncwantjoⁿya ee matsona' na nquiee tquie nn'aⁿ nla'catsuundyena cwentaa ndana, nchii ndana nnteix'ee joona. ¹⁵ Ndo' ñequio na xcwee'ya ts'oogⁿ hasta meiiⁿ na nntseicatsuuya cha'tso na matseixmaⁿya, mati meiiⁿ cha'waa cantyja 'naⁿya

cha na nnteijndeina' añmaaⁿ'yo'. Ndo' nnts'aa naljo' meiiⁿ 'o ticajnda nquiui'yo' ja saq̄ ja t'maⁿ wi'ts'ooⁿya 'o.

¹⁶ Tîcati^oo^o xuu 'o na catei'xe'yo' ja, saa^a nt'omndyo' 'o cwitjei'yo' cwenta na ta'ntjoⁿya 'o ñequio cwii na tquiui'nn'aⁿna' 'o cha'cwijom tyuu'ndyo' ñ'eⁿ cwii teiⁿco'. ¹⁷ ¿Aa nnts'aacheⁿna' cwitjei'yo' cwenta na tquiui'nn'aⁿya 'o ñequio cwii nn'aⁿya na jñooⁿya na m'aⁿ'yo'? ¹⁸ Tcaaⁿ'a nnom Tito na cjacanty'iaaⁿ'aⁿ 'o ndo' jñooⁿya cwiicheⁿ nn'aⁿya na matseiyu' ñ'eⁿñê. ¿Aa nnts'aacheⁿna' na tquiui'nn'aⁿ Tito 'o? ¿Aa tiyuu' na wendyô ñecwii xjeⁿ m'aⁿ n'ooⁿyâ?

¹⁹ Nndaq̄ nnts'aana' na cwila'tiuu'yo' cwe' na jeeⁿ cwila'cajñoom'ndyô ndaq̄'yo' saq̄ tiyuu' naljo'. Cantlyja 'naaⁿ ñ'oowaa', wandyo' waana', ee ntyjii Ty'oots'om ñ'oom na cwilanaq̄'yâ ndaq̄'yo' ndo' na cwila'xmaaⁿyâ cwentaa' Cristo. Jo' chii 'o nn'aⁿya na jeeⁿ wi' ts'ooⁿya, cwil'aayâ na ljo' cha nnteijndeina' 'o na nntsanajndq̄'yo'. ²⁰ Ee macaty'u^a xeⁿ na nncuacañooⁿnnda'a 'o nndaq̄ nnts'aana' na xocaljeiya 'o cha'xjeⁿ na ntyja^a ts'ooⁿ, meiⁿ 'o xocaliu'yo' ja cha'xjeⁿ na ntyja^a n'om'yo'. Nquiaya na nljeiya na cwila'ntja'ndyo', na cwila'taa' n'om'yo' nc'iaa'yo', cwilawjee'yo' joona, cwitjei'ya'ndyo' che'ncjo'yo', ndo' cwilaneiⁿ'yo' cantu nacjoona, na cwitio'ñ'oom'yo' joona, na cwitjei's'andyo', cwitjei'l'cundyo' che'ncjo'yo' ndo' na tixcwe m'aⁿ'yo' cha'xjeⁿ matsona' na c'om'yo'. ²¹ Matseicaty'uena' ja quia na ncuacañooⁿnnda'a 'o, nqui Ty'oots'omya nnts'aanⁿ na nlui'jnaaⁿ'ndyo_ quii'ntaaⁿ'yo' ndo' na nntseity'ioona' ja cantyja 'naaⁿ jndyendyo'

'o na jaach'ee xuee cwila'tjo_{oo}ndyo' nnoom meiⁿ
 tyoolcwe' n'om'yo' jnaⁿ'yo', na tilju' tsaam'aⁿ'yo'
 jo nnoom, na ndicwaⁿ cwim'aⁿ'ya'yo' ñequio nn'aⁿ
 ndo' na cwila'queeⁿ n'om'yo' chiuu tseixmaⁿ
 tsjoomnancue.

13

*Ñ'oom na macanda na matseijndo' Pablo
 n'omna*

¹ Je' jndaⁿ ndyee ndii' na majocando_{oo}'a 'o.
 Ñ'oom! Ty'o_{oots'}om na teiljeii matsona' quia na
 m'aⁿ we ndyee nn'aⁿ na manquiujndaa'ndye
 cwii nnom na matsei'tjo_{oo}ñé ts'aⁿ, maxjeⁿ
 nnt'uiityeⁿna' tsaⁿ'ñeeⁿ. ² Quia na ñet'q_{oo}nyá
 ñ'eⁿndyo' na jndaⁿ we tsjoo_{oya} na xoc'_{oo}nyá
 na t'maⁿ ts'_{oo}nyá ñequio nn'aⁿ na ndicwaⁿ
 cwila'tjo_{oo}ndye. Je' cwitjoo_{ochéen} na nncuannda'a
 na m'aⁿ'yo', mañejuu ñ'oom'ñeeⁿ matsjoo_o tixoc'_{oo}ñ
 na t'maⁿ ts'_{oo}ñ equio naⁿ'ñeeⁿ, ³ ee 'o cwil'ue'yo'
 cwii na ma'moⁿna' quia matseina_ñya ndaq_a'yo',
 matseinein nquii Cristo. Ee quiⁿntaaⁿ'yo' nchii
 cwiluiñé na tijneiⁿ na nnt'ueiiⁿ 'o. Nqueⁿ waa
 najneiⁿ quiiⁿntaaⁿ'yo!. ⁴ Ñ'oom na mayuu' na
 ty'ioom nn'aⁿ jom ts'oom'naaⁿ cha'cwijom ts'aⁿ
 na tijndeii matseixmaⁿ, saa wanoom'm nc'e
 najndeii na cwiluiñé Ty'o_{oots'}om, ndo' mati jâ
 na cwilajomndy_ò cantyja na tijndeii ñeseixmaaⁿ,
 cha nc'e jo', mati nntando_{oo}'â ñ'eⁿñé nc'e najndeii
 na matseixmaⁿ Ty'o_{oots'}om cha nnteijndeina' 'o.

⁵ Catjei' cheⁿncjo'yo' cwenta aa xcwee'
 n'om'yo' jo nnom Ty'o_{oots'}om, cha nleitquioo'
 ¿aa cwila'yu'ya n'om'yo' ñ'eⁿñé? Queⁿ'ya'yo'

cwenta cantyja 'naaⁿ'yo'. Xeⁿ leiqueⁿ'yo' cwenta na m'aaⁿ Jesucristo quii' n'om'yo' quia jo' ¿aa chii ma'moⁿna' na cwiluiindyo' nn'aⁿ na cwe' cwila'yu'to? ⁶ Saq ntyjaa'ya cwii ts'ooⁿya na nla'noⁿ'yo' na jâ nchii cwila'xmaaⁿyâ nn'aⁿ na cwe' cwila'yu'to. ⁷ Cwitaan^yâ nnom Ty'oots'om na til'a'yo' 'naⁿ natia, nchii cwil'uuyâ naljo' cha nleitquioo' na jâ jlui'yaayâ jo', cwil'uuyâ cha nl'a'yo' 'naⁿ na maty'iomyana'. Tints'aa meiiⁿ 'o cwitjei'yo' cwenta na tixcwe cwil'aayâ. ⁸ Ee xocandaa^q nntsaayâ nacjoo' ñ'oom na cwiluiñena' na mayuu'. Ñequii'cheⁿ cwilajomndyô cantyja 'naaⁿ' juuna'. ⁹ M'aaⁿyâ na neiiⁿyâ quia na laxmaaⁿyâ na tijnda^qayâ cha na m'moⁿna' na 'o laxmaⁿ'yo' na jnda'yo' cantyja 'naaⁿ' Cristo. Ñecwitco cwitaan^yâ na nlaxmaⁿ'yo' na canda^qndyo' jo nnom Ty'oots'om. ¹⁰ Waa najndeii na matseixmaⁿ Cristo na juu jo' mañequeiaⁿ na matseixmaⁿya cha cateijndeiiⁿa' 'o na nntsanajnda'yo' cantyja 'naaⁿ'aⁿ, nchii cha na catseityuii'na' na cwiluiindyo' cwentaaⁿ'aⁿ. Matseiljeiya cartawaañe na nnto'ñoom'yo' cha quia na jnd^q tuaya quii'ntaaⁿ'yo', meiⁿ ticaⁿna' na nleil'uee'ndyo^q najndeii na matseixmaⁿya na cat'uiina' 'o.

Matseit'maaⁿ'ñe Pablo Ty'oots'om

¹¹ Ñ'oom na macanda, 'o nn'aⁿya, c'om'yo' na neiⁿ'yo'. Calajnda'yo' na nla'xmaⁿ'yo' na canda^qndyo' jo nnom Ty'oots'om. Quia'yo' na t'maⁿ n'om nc'iaa'yo'. C'om'yo' na ya nn'aⁿndyo' ñequiojoona na tjaa'naⁿ tia' cacho'yo' ñ'eⁿndyena. Quia jo' nquii Ty'oots'om na m'aaⁿ na candya'

ts'oom jaa ndo' na mañequiaaⁿ na tjaa ñomtiuu c'ooⁿya jo nnoom, nnc'oomñê ñ'eⁿndyo'. ¹² Cwii cwii x'iaa'yo' na matseiyu' cataⁿ'yo' ts'ooⁿ na cwiñequia'yo' na xmaⁿñê nc'e na jnda nquiu'yo' jom. ¹³ Cha'tsondye nn'aⁿ na m'aⁿ ñjaanⁿ na la'xmaⁿ cwentaa' Ty'oots'om cwila'cwanomna na xmaⁿndyo! 'o.

¹⁴ Juu naya na matseixmaⁿ Ta Jesucristo, ñequio juu na m'aaⁿ Ty'oots'om na candya' ts'oom jaa, ñequio nquii Espíritu Santo na m'aaⁿ naquii' n'ooⁿya, ñequii'cheⁿ cala'xmaⁿ'yo' cha'tso nmeiⁿ!. Amén.

**Ñ'oom xco na tqueⁿ ty'oots'om cantxja 'naa'
Jesucristo
New Testament in Amuzgo, Guerrero
(MX:amu:Amuzgo, Guerrero)**

copyright © 1999 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Amuzgo, Guerrero

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Amuzgo, Guerrero

amu

Mexico

Copyright Information

© 1999, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Amuzgo, Guerrero

© 1999, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.
Pictures included with Scriptures and other documents on this site are
licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses,
please contact the respective copyright owners.

2014-04-21

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 29 Jan 2022
f19bf10d-b9f4-54f8-aa78-06ee36e6a7cd